

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه شنبه (۲۲) خردادماه ۱۳۵۲

فهرست مطالب :

و حمل و نقل زمینی بوسیله خانم صوفی معاون وزارت کشور.

۹- تقدیم لایحه بیمه اجباری کارگران ساختمانی بوسیله آقای دکتر مهدوی معاون وزارت کار و امور اجتماعی.

۱۰- تقدیم لایحه شورای نظارت بر گسترش شهر تهران بوسیله آقای دکتر بهرون معاون وزارت آبادانی و مسکن.

۱۱- تقدیم لایحه اصلاح بعضی از مواد قانون مجازات مرتکبین قاچاق و الحاق چند ماده و تبصره بقانون مزبور بوسیله آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری.

۱۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به اصلاح بند الف ماده ۲۴ قانون دریائی ایران و ارسال بمجلس سنا.

۱۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح ماده ۳ قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل کارد بنادر و گمرکات و ارسال بمجلس سنا.

۱۴- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی و ارسال بمجلس سنا.

۱۵- ختم جلسه.

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
۲- بیانات قبل از دستور - آقایان : احتشامی دکتر متین - محمد علی آموزگار - مجید محسنی مهر - خورشید - پسیان - اکبر مسعودی.
۳- تصویب صورت جلسه قبل.

۴- تقدیم لایحه معاهده راجع به آب رود هیرمند بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان بوسیله آقای دکتر خلعتبری وزیر امور خارجه.

۵- تقدیم ۱- لایحه تأسیس سازمان جهانگردی ایران. ۲- لایحه اصلاح بودجه سال ۱۳۵۱ شرکت سهامی سازمان آب و برق آذربایجان بوسیله آقای قوام صدری وزیر مشاور و معاون نخست وزیر.

۶- تقدیم گزارش اعتبار و اگدار شده بشرکت مخابرات ایران از محل ردیف های بخش پنجم قانون بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور بوسیله آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی.

۷- تقدیم لایحه ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی بوسیله آقای زادمعاون وزارت فرهنگ و هنر.

۸- تقدیم ۱- لایحه تعمیم قانون اجازه پرداخت مزایای ویژه به افسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی مصوب هشتم آذرماه ۱۳۵۰ به افسران و درجه داران ژاندارمری کل کشور. ۲- آئین نامه حمل بار و مسافر و مدت تعطیل مؤسسات مسافری

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای دکتر حسین خطیبی (نایب رئیس) تشکیل گردید

(شرح زیرخوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان:

دکتر امین - دکتر بازارگانی - مهندس برومند -

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت

میشود.

حالی که سخن از کنفرانس وزیران خارجه عضو پیمان مرکزی (ستو) پیمان آمد اجازه بدهید بپرسم، این کنفرانس مهم که جنبه جهانی و نتایج بین‌المللی آن بر هیچکس پوشیده نیست مطالبی بر عرض بوسانم :

نمایندگان محترم مستحضرنماید که امنیت خلیج فارس مهمترین بحث وزیران خارجه پنج کشور در کنفرانس تهران بود و جالبترین موضوعیکه وزیر خارجه انگلستان در پایان مذاکرات خود بمقامات ایرانی اعلام کرد این بود که «ایران در حفظ ثبات منطقه نقش رهبری دارد و این تأییدی است از بیانات اصولی وزیر خارجه ایران که صریحاً در تفسیر و توجیه سیاست سالم و قاطع رئیس مملکت اعلام داشت که :

«امنیت خلیج فارس و آزادی رفت و آمد کشتیها در این منطقه و دریای عمان و اقیانوس هند با توجه باین حقیقت که ایران نظارت و اداره صنعت نفت خود را اخیراً من جمیع الجهات بعهده گرفته است برای کشور ما اهمیت حیاتی دارد و ما امیدواریم که با همکاری و حسن نیت کشورهای ساحلی خلیج فارس از هرگونه هرج و مرج و خرابکاری با اعمال قدرت طلبی که اخیراً منجر به برهم خوردن ثبات این منطقه گردد، در نهایت قدرت و توانائی جاوگیری بعمل آوریم و از این بیان صریح تر و وساتر، تجزیه و تحلیلی است که آقای نخست وزیر در پایان دیدار اخیر خود از لهستان در طی يك مصاحبه مطبوعاتی باین مضمون اعلام داشتند :

«خلیج فارس برای ایران در حکم يك شهرتک حیاتی است و ما قصد داریم بهر قیمت که ممکن است رفت و آمد آزاد در این شاهراه دریائی را باز نگاه داریم و از امنیت آن حراست نماییم و این روش ما، ایران که ناشی از حق حاکمیت و استنادگی غیر قابل اغماض روی استقلال و تمامیت ارضی خود اوست. در عین حال برای زندگی ملل دیگر جهان که بهر تقدیر به انرژی نفی نیاز حیاتی دارند و خاصه در این احوال که با کمبودهای مخاطره انگیزی از این بابت روبرو هستند سودمند میباشد و این تصمیم ایران بامنافع بین المللی نیز تطابق دارد و از اینرو باید ارتش خود را

پسبان - زنده - توسمی - جندهتی - حق شناس - تیسار - خطیب شهیدی - دهبیم - شاهنده - شیخ بهائی - شیخ رضائی - صائب - دکتر ضیائی - علی شهابیائی - فتوحی - فیاض - مهندس قادر پناه - غضنفری - کیوان - مهندس معینی زاده - موقر - دکتر وفا - جهانشاهی - خانم ضرابی.

غائبین مریض - آقایان:

دکتر برومند - پروین - دکتر حاتم - دکتر فروزین - فرهادپور - مهزاد - نیک پور - خانم اقبال.

۲- بیانات قبل از دستور - آقایان : احتشامی دکتر متین - محمدعلی آموزگار - مجید محسنی مهر - خورشید - پسبان - اکبر مسعودی

غائب رئیس - بیانات قبل از دستور را شروع میکنیم آقای احتشامی تشریف بیاورید.

احتشامی - با اجازه مقام ریاست : نمایندگان محترم از آنجهت که سختم حسن مطلع داشته باشد اظهار نظر افتخار آمیز و غرور آفرین وزیر خارجه آمریکا را نسبت برهبری سالم و درایت و تجارب سیاسی رئیس مملکت شاهنشاه آریامهر تکرار میکنم. ایشان سه روز پیش که برای شرکت در کنفرانس ستو بتهران آمده بودند اعلام داشتند که :

«قبل از ملاقات «نیکسون» بر ژنرف «آمریکامیخواهد نظر شاهنشاه را بداند»

این مطلب بقدری رسا و غرور آمیز است که حاجتی بتفسیر آن نمیبینم و فقط بر این نکته تکیه میکنم که رهبر عالیقدر ما در اثر تجربه فراوان و آشنائی دقیق و دوستی بارهبران کشورهای جهان و معرفت و وقوف کامل بمسائل جهانی یکی از هوشمندترین و مجربترین و رشیدترین رهبران امروز دنیا شناخته شده اند (صحیح است).

و این اظهار نظر دولت آمریکا نیز پدیده ایست از نتایج درخشان اعجاب انگیز سیاست مستقل ملی ایران که پایتکار معظمه بمرحله اجرا در آمده است (صحیح است).

حسن نیت را مبنی داشت تا آنجا که وزیر خارجه کویت در طی مصاحبه‌ای اعلام داشت :

«مردم کویت روی حمایت ایران حساب میکنند هفته قبل در طی مصاحبه‌ای با روزنامه الفس از گمان بازار گمانان کویت اعلام داشته که :

«عراق در خلیج فارس نقش اساسی دارد و برای داشتن ارتشی نیرومند کوشش میکند و اما اینکه وزیر آموزش و پرورش خود چه نظری در مورد بعثیه‌ها، تهاجم عراق دارد و با اینکه بیاناتش منطبق با سیاست خارجی دولت کویت است یا نه ؟ خارج از بحث من است ولی باشد بکار دیگر یک وزیر کویتی در شناخت واقعیت‌ها گرفتار اشتباه شود ولی فراموش نکند که نیرومند شدن ارتش عراق برای مردم کویت بشارتی نیست که موجب شادی شود زیرا نه فقط ملت کویت بلکه عموم مال منطقه خلیج فارس و دیگر مردم جهان به تجربه دریافته‌اند که رژیم بعثی عراق دیری است که دندان تیز می‌کند که کویت را ببلند هونوز بقدرت نرسیده اخیراً تصرف دوجزیره کویتی را بعنوان باج خروج نیروهای مسلح عراقی از مرز آن کشور را طلب می‌کرد . این وزیر فراموش نکند که تقویت نیروی دفاعی ایران ، با لحاظ حفظ حقوق بین‌المللی منطقه خلیج فارس و هماهنگی با تقویت مبانی رفاه و آسایش ملت ایران صورت میگیرد و برای کسانی که با اقیامت می‌پردازند و بدنبال تصور و پندار نمی‌روند . این حقیقت ، مسلم است که ارتش شاهنشاهی ایران بخاطر روحیه عالی و تجهیزات و اسلحه‌های مدرن و امکانات وسیع امروز در چنان وضعی از قدرت منطقه قرار دارد که قابل مقایسه با دیگران نیست و نکته قابل توجه این است که ایران اگر به تقویت ارتش خود می‌پردازد فقط بمنظور حفظ و حراست از سرزمین خود می‌باشد ولی آیا ایران بزرگ با عراق آشفته قابل مقایسه است ؟ و آیا وضع آشفته عراق امکان خواهد داد که این فکر پریشان وزیر کویتی جامعه عمل بپوشد ؟ بنا بر اینها نظر مسافران خارجی که از عراق با ایران می‌آیند آنقدر وضع اقتصادی و اجتماعی و سیاسی این کشور متزلزل و آشفته است که هر تازه واردی بخوبی

توسعه دهنیم تا برای مقابله با هر رویداد ناسالمی آمادگی داشته باشیم» (صحیح است) .

آری ؛ نمایندگان محترم آنچه از طرف دولت ایران در باره حفظ و حراست خلیج فارس انجام شده اقداماتی است که مورد تأیید و پشتیبانی عموم ملت ایران است زیرا ایران هم اکنون بعنوان مقتدرترین منافع صاحب و امنیت منطقه ، سیاستی روشن و استوار بر منطبق پیش گرفته و معتقد است که تأمین و حفظ صلح و امنیت در منطقه باید منحصراً در اختیار دولتهای صاحب ساحلی خلیج فارس باشد و بدون تردید ایران و سیاست ایران در منطقه تکیه گاه مطمئنی است برای کنیه کشورهای ساحلی منطقه ، یعنی همان تکیه گاهی که کانون اصلی آن ، ناوگان شاهنشاهی در خلیج فارس و دریای عمان است و حال ببینیم آشوبگر این منطقه کیست ؟ و چه میگوید ؟

آری ، آشوبگران منطقه همان افرادی هستند که با مقاداری نالک و توپ سرنوشت ملت عراق را بدست گرفته و با ایجاد ترور و وحشت و قتل بیگناهان و پایدان کردن تمام اصول و روشهای انسانی ، ملت و مملکتی را بزنجیر اسارت کشیده‌اند (صحیح است) .

آنها هدفشان فقط این است که وظیفه خود را در قبال استعمار تو و کارگردانان آن بنحو مطلوب انجام دهند و بسیارترین نمونه آن قتل يك سرهنگ امریکائی است که در استخداام دولت ایران بود و آنسان این قتل ناجوانمردانه را بوسیله عمال خود دانستند در مرگ او بنشاط و پیاکوبی برخاستند .

آری این نمونه ایست از اعمال زشت و غیر انسانی آشوبگران منطقه که با تعلیم و اعزام گروههای خرابکار با ایران و شیخ نشینهای خلیج فارس ، بخواهد با نیافی نقش آشوبگری خود پیرا دارند .

ما فراموش نکردیم که چندی قبل عراق با حمل سلاح و مهمات جنگی به پاکستان چه نقشه شومی را در سر میپروانید و یادرسال ۱۹۷۱ مقادیر متنابهی اسلحه و شیخ نشین رأس الخیمه فرستاد که در فرودگاه شارجه کشف شد و عجیب در این است که وزیر آموزش و پرورش کویت یعنی وزیر همان کشوری که چندی قبل مورد تعرض مسلحانه عراق قرار گرفت و ایران برای نجات او کمال

نیای آنرا در سیمای رنجور و غمزده مردمی خواند و وضع حکومت یعنی با بقدری ناسامان و وخیم است که دیگر برای ماندن با سرنگون شدن، صحبت از لحظه است (صحیح است).

ولی در قبال بیانات وزیر کویته شاهنشاه ایران با آن درایت سیاسی و شخصیت ممتاز بین المللی و افکار ترقی خواهانه که مورد تأیید رهبران معظم دولت های اصیل است پیوسته خاطر نشان می سازند: «که بسیار نومید کننده است که مرزهای بین المللی باسانی مورد تجاوز قرار گیرد و مناطقی از خاک کشورهای دارای حاکمیت از آنها جدا شود».

آنچه رهبر بزرگ مامی فرمایند راجع بایران که دارای ارتشی نیرومند و مجهز می باشد نیست بلکه این مآل اندیشی برای ملی نظیر کویته است که پیوسته در معرض تهدید قرار دارد. پیشوای ماهواره تأمین استقلال حاکمیت ارضی هر کشور را با توجه به تجارب تلخی که در سالیان اخیر بر اثر حمله بمبرزهای شناخته شده بین المللی و تجزیه کشورهای مستقل حاصل شده و با اشاره باین حقیقت که متأسفانه هنوز در جهان يك نظام مؤثر جهانی برای تضمین حاکمیت و تمامیت ارضی ملل وجود ندارد، اجبار ملت ها را در درجه اول بر تکیه کردن بخود و سپس به همکاری های بین المللی بخاطر تأمین صلح و امنیت خاطر نشان ساخته اند. و موجب کمال خوشوقتی است که این مآل اندیشی در تأمین استقلال و حاکمیت ارضی هر عضو در هر منطقه در بیستین اجلاس شورای وزیران خارجه عضو پیمان مرکزی ملحوظ شده است. در پایان عرایضم برای اطلاع وزیر آموزش و پرورش کویته و همفکران و اربابان او يك ضرب المثل فارسی را یاد آور میشوم:

«باید قدر دشمن، دشمن را شناخت و از دست دشمن بر حذر بود».

از الطافتان متشکرم (احسنت-احسنت).

نایب رئیس - آقای دکتر متین بفرمائید.

دکتر متین - جناب آقای رئیس، نمایندگان

محترم

قبل از شروع عرایضم مفتخرم از طرف نمایندگان

مجلس شورای ملی سفر موفقیت آمیز شاهنشاه محبوب آریامهر و شهبانوی ارجمند و نیکوکار را به سه کشور سوسیالیستی اروپای شرقی و نتایج ثمربخشی که از لحاظ اقتصادی - اجتماعی - سیاسی و فرهنگی برای ملت و کشور ایران و کشورهای میزبان داشته است تبریک و تهنیت عرض کنم از خداوند بزرگ بقای عمر و سلامتی ذات اقدس شهرسازی را آرزو میکنم (احسنت). همانطوریکه طول ۳۲ سال سلطنت پرافتخار خود به غالب کشورهای دنیا مسافرت فرمودند و از این راه برای ملت و مملکت ایران ثمرات نیکوئی به ارمغان آوردند و تمدن باستانی و فرهنگ ایران را در اقصی نقاط عالم با سخنان نغز خود عرضه فرمودند سالیان متمادی باشکوه و سر بلندی و سلامتی مسافرت های دیگر بفرمایند زیرا پادشاه ما يك سیاستمدار و چهره بین المللی است و کشور ما همانطوریکه روزنامه معروف اخبار الیوم می نویسد: «ایران قدرت بزرگ آسیائی است و اقدامات خیره کننده شاهنشاه در يك مقیاس جهانی مطرح است و بالاخص تهران که مرکز ثقل سیاست جهانی بشمار می آید، ملاحظه بفرمائید سردگلاس هیوم وزیر خارجه کشور انگلستان در ضیافت شام وزیر امور خارجه ایران گفت:

«ایران همانند قله ثبات در منطقه ای است که در آن عدم ثبات وجود دارد، چه افتخاری بالاتر از این برای ایران و ایرانی که ایران مهد امنیت و آسایش و صلح و دوستی در منطقه ای از دنیا که در آن تشنج حکم فرماست قرار گرفته باشد».

روزنامه کیهان مورخ شنبه ۱۹ خرداد با حروف درشت در صفحه اول از قول ویلیام راجرز وزیر امور خارجه امریکای شمالی می نویسد:

«امریکا قبل از ملاقات نیکسون - برژنف میخواهد نظر شاهنشاه آریامهر را بداند...»

زهی افتخار و مباهات برای ملتی که چنین رهبری اندیشمند داهی و با فراست و کیاست در پهنه سیاست بین المللی دارد (صحیح است). در هفته گذشته همزمان با سخنان آموزنده نخست وزیر خدمتگذار در اطاق بین المللی جوانان گفتگوی جالب و جدی دیگری درباره جوانان مملکت بمیان آمد که باید

گفت در نوع خود يك اقدام بزرگ انقلابی بود و آن موجودیت سازمانی است از طرف دولت جناب آقای هویدا بریاست شخص نخست وزیر بنام (شورای هماهنگی امور دانشجویان) و بمسئولیت جناب آقای خوانساری سفیر شاهنشاه آریامهر و سرپرست امور دانشجویی و فرهنگی و اجتماعی در خارج از کشور در يك مصاحبه مطبوعاتی اعلام گردید که بنظر اینجناب در حکم اعلام يك تصمیم بسیار گرانبهای انقلابی در زمینه حمایت و هدایت جوانان تحصیل کرده عزیز وطن مابود.

سفیر شاهنشاه آریامهر اعلام کرد که بفرمان شاهنشاه آریامهر شورای هماهنگی امور دانشجویان تحت نظر مستقیم و هدایت و ارشاد جناب آقای نخست وزیر بوجود آمده است که با عضویت معاونان و زارتخانه های آموزش عالی - امور خارجه - بهداری - آموزش و پرورش - کار و امور اجتماعی و نمایندگان اداره نظام وظیفه عمومی و شیر و خورشید سرخ تحت مسئولیت ایشان کلیه امور مربوط به تأمین ارتباط دانشجویان مقیم خارج را با وطنشان بر عهده گرفته است.

این شورا که بمنظور ایجاد هماهنگی بین سازمانهای مختلف دولتی زیر نظر مسئول در کار دانشجویان مقیم خارج بوجود آمده است در بدو اعلام موجودیت خود با آتینان بلند نظری و واقع بینی نیازمند بهای مادی و روانی و معنوی جوانان عزیز کشور را مورد توجه قرار داده است که باید گفت پس از سالها آزمایش روش های گوناگون برای تأمین ارتباط فرزندان مملکت با وطنشان امروزه به صحیح ترین و صمیمانه ترین راه حل و روش رسیده است (صحیح است).

شاید نیازی به تکرار نباشد که در زمینه ایجاد وسایل برای رفت و آمد دانشجویان ایرانی از خارج بداخل کشور طبق دستور نخست وزیر قرار شده است که بیش از شصت درصد هزینه رفت و برگشت آنان از طرف دولت پرداخت گردد باین معنی که شرکت هواپیمائی ملی چهل درصد از بهای بلیط مسافرت از خارج به ایران را برای دانشجویان تخفیف میدهد و بیست درصد نیز از اعتبارات دولت پرداخت میشود.

و باین ترتیب دانشجوی ایرانی مقیم خارج برای رفت و برگشت بین انگلستان و ایران فقط مبلغی در حدود بیست هزار ریال و بین فرانسه و ایران ۱۹۰۰۰ ریال و از آلمان تا تهران و بالعکس ۱۹۰۰۰ ریال و از ژنوبه تهران و مراجعت ۱۸۶۰۰ ریال و از رم به تهران و بازگشت ۱۵۹۰۰ ریال و از یونان و ترکیه و هندوستان چیزی کمتر از ۱۱۰۰۰ ریال و قس علیهذا خواهد پرداخت. همچنین برای اولین بار ترتیبی داده شده است که با ایجاد پروازهای مخصوص تابستانی برای دانشجویان ایرانی مقیم آمریکا نیز تخفیف و تسهیلات کلی بوجود آید که مبلغی در حدود بیست ۲۷ الی ۳۰ هزار ریال خواهد بود.

گرچه همین مقدار تخفیف مالی و تسهیل برای رفت و برگشت جوانان دانشجویان از خارج به وطنشان بنوبه خود مستلزم تقبل هزینه فوق العاده ای برای دولت و هواپیمائی ایران که يك شرکت وابسته بدولت است می باشد ولی در واقع باید توجه داشت که مسئله فقط يك مالی و ایجاد تسهیلات مادی نبوده بلکه صحبت بر سر علاقه و دلسوزی عمیقی است که همواره بفرمان شاهنشاه مهربان ما دستگاههای دولتی و مسئول نسبت بجوانان مملکت مبذول میدارند.

در وطن ما تحولات ژرفی در تمام زمینه ها انجام گرفته و میگیرد که غالباً و اکثر فرزندان عزیز ما که در خارج سرگرم تحصیل هستند از کم و کیف این تحولات استحضار ندارند و بعلمت همین اطلاع نداشتن و بر اثر تلقینات و تبلیغات سوء بیگانگان بعضی از این جوانان به گمان اینکه گویا در وطنشان شرایط لازم برای کار و فعالیت آنان وجود ندارد طبعاً از برگشت به وطنشان پس از پایان تحصیلات خودداری میکنند... و باید بخصوص این حقیقت گفته شود که این یکی از توطئه های استعمار نوین علیه کشورهای پیشرفته ای مثل ایران و یاکشورهای در حال توسعه است که فرزندان کار آمد و تحصیل کرده و متخصص کشورهای اخیر الذکر را به ترتیبی که شده با تبلیغات غلط و دروغین نگذارند به اوطان خود برگشته مشکلات مردم و وطنشان را بر طرف سازند.

ترددی نیست وقتی که کشوری مانند ایران که همه نوع استعمار را محکوم کرده و خود مستقلاً در عرصه سیاست و فعالیت جهانی گام برمیدارد اگر از وجود جوانان متخصص و فعال و کاردان محروم بماند طبعاً قادر نخواهد بود که سیاست مستقل ملی خود را آنطور که دلخواه اوست ادامه دهد.

بیگانه میخواهد که اگر ما ثروت داریم و کارخانه های عظیم ماشین سازی و یادوب آهن و پتروشیمی و غیره میسازیم لامحاله آدم متخصص نداشته باشیم که از این همه تأسیسات عظیم صنعتی و معدنی بوسیله متخصصین تحصیل کرده ایرانی بهره برداری کنیم و اگر بخواهیم بهره برداری داشته باشیم از کارشناسان آنان به عاریت استفاده کنیم که بهتر تربیتی که خواسته باشند صنایع و آرمانهای ملی ما را با شکست و عدم موفقیت مواجه سازند ایجاد این کفندراسیون ها و نطفه های تحریک شده و اخلاص گرانه بدون شک برای دلسوزی به جوانان نبوده و کاری در زمینه باصلاح آزادبخواهی و دموکراسی نیست بلکه این سازمانهای تخریبی و انحرافی با پول سرمایه داران و کارتلها و سازمانهای جاسوسی کشورهای مقتدر و استعمارگر بوجود میآید تا جوانان ما و سایر کشورهای درحال توسعه و ضد استعمار را با حرف های پوچ و توخالی مشغول کرده و نگذارند روزی بوطنشان برگشته و مصدر خدمات بشوند (صحیح است).

از سوی دیگر سرمایه گزاری هنگفتی که امروزه برای پرورش يك کارشناس و متخصص ضرورت دارد چه بهتر برای بیگانه که هزینه تحصیل و آموزش و پرورش يك طیب يك مهندس يك طراح يك بابك کارشناس اقتصادی و فنی را ما از جیب خودمان پردازیم و آخر سربیکانه با يك توطئه خائنه با استفاده از احساسات و شور و هیجان جوانی آنانرا از دامان مادر وطن دور کرده و در آستانه استعمار و استعمار خود بزانوند آورد و بخدمت بگمارد.

شاهنشاه ما با عشق و علاقه مفرطی که به پیشرفت این مملکت داشته و اصرار دارند که باید کارهای مملکت بدست فرزندان همین آب و خاک اداره شود در کمال صفا و مال اندیشی جلوی تمام این تشبثات و حیلہ های

دشمنان را گرفته و نخست وزیر مملکت را مأمور مسئول تأمین این ارتباطات ملی فرزندان ایران با وطنشان فراهم و با انتصاب سفیر مخصوص خودشان برای تصدی این شورای هماهنگی تمام وسائل و اختیارات را تأمین کرده اند تا فرزندان عزیز وطن ما همواره با وطنشان در رابطه بوده و نه تنها بارفت و برگشت منظم بین کشور محل تحصیل و وطن عزیز این شور و عشق میهنی مخصوص جوانان ایرانی پیوسته در قلوبشان موج بزند و هر بار که میآیند و میروند نوشته ای از عشق و علاقه میهنی و پیوستگی های ملی و خانوادگی را همراه خود ببرند و بطور منظم و مرتب در جریان تحولات و پیشرفت های مستمر و وطنشان بوده و بدانند که باید باین مملکت برگردند و خدمت بکنند و حتی از هنگام تحصیل در نظر بگیرند که در کجا و در چه رشته ای بکار مشغول شوند ...

شاید مشکلاتی از نظر بعضی مقررات عمومی در پیش پای بعضی از دانشجویان مقیم خارج وجود داشته باشد که بعضاً بهمان علت در مراجعت بکشور تأخیر و یا تردید می کنند ولی در این مورد نیز با توضیحاتی که داده شد و مفاد آن به تمام نمایندگی های ایران در خارج ابلاغ شده است ترتیبی داده شده است که از همانجا این اشکالات برطرف شده و فرزندان ما با خیال آسوده بوطن باز گردند و مشغول کار و زندگی عادی خود شوند.

شاید ضروری نباشد تکرار کنم که تسهیلات چشمگیری فراهم شده است که هنگام بازگشت مجدد دانشجویان بخارج برای ادامه تحصیلاتشان مبلغ ده هزار ریال عوارض معمولی گذرنامه را نیز از آنان و از همسر و فرزندان شان اخذ نمیگردد و باین صورت خدمات پزشکی که از خارج بوطن باز میگردند در واقع ترتیبی اتخاذ شده که عملاً خدمت و وظیفه عمومی خود را بصورت دیگری انجام میدهند باین صورت در دورانی که بعنوان خدمت و وظیفه در مؤسسات بهداشتی و درمانی یا اخذ حقوق کافی خدمت میکنند مطب شخصی هم داشته باشند. بگمان من ارزش این تسهیلات و خدمات را خود جوانان و دانشجویان مقیم خارج و دانشجویان دانشگاههای داخلی که آنان نیز از بسیاری از این تسهیلات برخوردار خواهند شد بیش از همه ارزیابی می کنند و قدر شناسند زیرا آنان بخوبی

مشکلات را بازمی شناسند و اکنون نیز ارزش این تسهیلات و خدمات و مهربانی ها را بهتر درک میکنند (صحیح است).

من بعنوان يك دانشجوی قدیمی که حتی از يك هزارم چنین تسهیلات و خدمات و دلسوزیها برخوردار نبوده ام و باز بنام تمام دانشجویان مقیم خارج که گاهگاهی در مسافرت های خود با آنان تماس کامل دارم در اینجا از این موهبت بزرگ و دلسوزی و بزرگواری که ناشی از مرحام شخص شاهنشاه آریامهر نسبت بفرزندان و جوانان این مملکت است و بهمین منظور اداره این شورای بزرگ تحت نظر و سرپرستی جناب آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر محبوب و خدمتگزار و روشنفکر قرار گرفته تشکر میکنم زیرا با مراقتی دائم ایشان تمام مشکلات و مسائل دانشجویی برطرف شده و با ایجاد هم آهنگی لازم بین سازمانهای مسئول و انجام خدمات سریع و صادقانه جوانان موجبات دلگرمی بیشتر جوانان عزیز ما فراهم میگردد زیرا جوانان سرمایه آینده مملکت هستند و کشوری که با این سرعت و شتاب پیش میرود چرخ های عظیم صنایع آن باید بدست همین جوانان بگردد در آید و تردیدی نیست که هرگونه سرمایه گذاری در این راه بهترین نوع سرمایه گذاری است زیرا ارزشمند ترین نیرو برای هر جامعه ای نیروی انسانی است.

در خاتمه عرایضم آرزو مندم که در این خدمت بزرگ آقای خوانساری موفق شده و یکبار دیگر خدمات ارزنده خود را مانند همیشه صادقانه انجام دهد متشکرم (احسن - احسن).

نایب رئیس - آقای آموزگار بفرمائید.

محمدعلی آموزگار - همکاران گرامی استحضار دارند که در خردادماه ۱۳۴۷ اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر در دانشگاه هاروارد آمریکا ضمن فرمایشات حکیمانه خود با اشاره به مشکلات و گرفتاریهای مردم جهان بعالم بشریت پیشنهاد فرمودند که: «برای رفع آلام صدها میلیون افراد بشر لژیونی بوجود آید که در آن افرادی از هر کشور، هر طبقه، هر نژاد، هر مذهب، هر جنس، هر سن، و در هر وضع اجتماعی و اقتصادی فقط باین وجه اشتراک که قسمتی از عمر خود را وقف خدمتگزاری

به نوع بشر کنند بوجود آید، اضافه فرمودند که: «از دوران امپراطوری روم تا همین عصر ما لژیونهای بسیاری بخاطر پیروزیهای نظامی پدید آمده است و این بار بیاید لژیونی بوجود آوریم که هدفش پیروزی در بیکار با دشمنان واقعی بشر یعنی با فقر، با گرسنگی، با جهل، با بیماری و با بیعدالتیهای اجتماعی باشد».

شاهنشاه در پایان پیشنهاد تاریخی و معنوی خود میفرمایند:

«بگذارید تاریخ آینده گواهی بدهد که نیروی معنوی خدمتگزاران بشر از قدرت هرسپاه و نیروی تخریبی هر اسلحه قوی تر و پایدار تر است بگذارید در دنیای مادی ما آنتهاییکه میخواهند خود را وقف خدمت به بشریت کنند بدور هم گرد آیند و صدای معنویت را بگوش صدها میلیون از برادران و خواهران بی پناه و نومید خود در سراسر جهان برسانند.

بگذارید در تاریکی خودخواهیها - حسابگریها - تبعیضها و ستم ها فروغ یزدانی از خود گذشتگی و فداکاری و نوع دوستی بدست چنین نیروئی بدرخشش در آید.

بگذارید این گفته سعیدی شاعر بزرگ بشریت بدست این افراد تحقق یابد که:

تو که محنت دیگران بی غمی نشاید که نامت نهند آدمی این بود قسمتی از فرمایشات شاهنشاه در آن مجمع بزرگ خطاب به جهانیان، خوشبختانه سازمان ملل متحد فکر و اندیشه رهبر بزرگ ملت ایران را برای خدمت به بشریت در سطح جهانی با حسن قبول تلقی نمود و در سال ۱۳۴۹ آن را تصویب کرد و در همان سال رسماً سازمانی تحت عنوان (برنامه داوطلبان بین المللی برای توسعه و عمران) بوجود آمد و مجلسین ایران نیز در تصمیم قانونی مورخ ۲۸ بهمن ۴۹ خود ضمن تجلیل فراوان روز بیست و سوم خرداد را روز (لژیون) نامگذاری نمود.

ملت ایران در این مورد نیز مانند سایر موارد به ندای شاهنشاه خود بلافاصله پاسخ مثبت داد و دسته دسته آماده گی خود را برای خدمت بهمونوعان خویش اعلام داشتند و تا قبل از آذر سال ۴۹ که سازمان ملل آن

را تصویب کند بیش از چهار هزار نفر داوطلب در دفتر لژیون خدمتگزاران بشر ثبت نام کردند و اولین برنامه که خدمت در یکی از مناطق دور افتاده کشور یعنی (جم و ریز) واقع در حوزة پوشهر بود بمورد اجراء گذاشتند و از آن به بعد نیز که تعداد داوطلبان به یکصد هزار نفر رسیده است نیز طرحهای مختلفی در کشور از آن جمله طرح خدمات در شول فارس - طرح خدمات درمانی و آموزشی در اطراف تهران - طرح پوشش گیاهی در حاشیه کویر (سمنان - کاشان - کرمان) با موفقیت اجراء نموده اند و طرح خانه سازی برای کپرنشینان پوشهر و برنامه های خدمات در سیستان و بلوچستان و کهکلیوبه و جیرفت و بشاکرد در دست تنظیم و اجراء دارد تا با معاضدت خود مردم و دستگاههای مختلف مملکتی و دولتی بمرحله اقدام و عمل درآورد.

هدف لژیون جهادی مؤثر در راه خدمت واقعی بعالم بشریت مبارزه با فقر با بیماری - با گرسنگی با جهل با بیسوادی - با ستم و کوشش برای تأمین رفاه و آسایش مادی و معنوی انسانها میباشد (صحیح است احسن). سرمایه حقیقی لژیون نیروی داوطلبان پاکدل است و این خدمات بکوشش آنها گسترش مییابد. این داوطلبان زنان و مردانی از هر کشور هر طبقه هر نژاد هر مذهب هر سن و در هر وضع اجتماعی و اقتصادی که بدون چشم داشت بمنافع مادی از فرصت های مناسبی که دارند استفاده می کنند و دانش و مهارت خود را وقف خدمتگزاری بجامعه بشری مینمایند.

از نظر بین المللی تا بحال چند نفر داوطلب به خارج از کشور عزیمت نموده اند و در کشورهای یمن - جامائیکا و توگو در رشته های کشاورزی و استفاده از وسائل آموزشی در امر پیشرفت توسعه و عمران مشغول خدمت هستند.

از کشورهای مختلف جهان نیز تاکنون سه گروه داوطلب متخصص به ایران آمده اند که با همکاری دانشگاه پهلوی چند هفته بقدر نیاز فارسی یاد میگیرند و تا مدت دو سال در نقاط مختلف کشور با داوطلبان ایرانی همکاری مینمایند.

نتیجه این خدمات و همکاریهای داوطلبانه بطور قطع و یقین برای عالم بشریت بسیار مفید و ارزنده بوده و خواهد بود و امیدواریم بیاری خداوند متعال در آینده نزدیک با گسترش این نوع خدمات در عرصه پهناور گیتی همانطوری که فکر و اندیشه نابناک شاهنشاه انسان دوست ما بوده است جامعه بشری احساس خواهد کرد که در بین آنان انسانهایی هم هستند که صرفاً بمنظور نیکوکاری و محبت تا رسیدن به هدف عالی انسانی افراد بی پناه اجتماع را مدد و یاری مینمایند و این آن چیزی است که همیشه هادیان معنوی و رهبران واقعی بشریت خواسته اند (احسن).

ملت ایران سالگرد چنین روز محترم و بزرگی را به پیشگاه شاهنشاه مصلح و افتخار آفرین خود که مبتکر این فلسفه عظیم انسانی و جهانی بوده و هستند تبریک و تهنیت میگوید و بد او طلبان لژیون که در اقصی نقاط جهان به خدمتگزاری بشر مشغول هستند درود میفرستد و توفیق آنها را از خداوند خواستار است (احسن - احسن).

نایب رئیس - آقای مجید محسنی بفرمائید.

مجید محسنی مهر - با کسب اجازه از مقام معظم ریاست از طرف فدراسیون کار و امور اجتماعی جامعه زنان ایتالیا اولین جایزه پروانه طلائی به پیشگاه مبارک علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران تعلق گرفت که چندی پیش توسط سفیر کبیر ایران و نماینده فدراسیون کار و امور اجتماعی جامعه زنان ایتالیا در کاخ نیاوران به حضورشان تقدیم شد.

بر آن شدم که جستجو کنم و به بینم این جایزه چیست و برای چه و به چه اشخاصی تعلق میگیرد تا بن نتیجه رسیدم که جامعه زنان ایتالیا بهر کس که در دنیا چون گوهر شب چراغ در تاریکی بدرخشد، بهر کس که چون شمع روشنی بخش شب تار انسانها باشد، بهر کس که چون مهتاب چراغ راه مردم باشد و بالاخره بهر کس که وجودش منشأ اثر و برکت و خیر برای اجتماع باشد این جایزه پروانه طلائی را تقدیم میکنند (صحیح است - احسن) و اولین جایزه پروانه طلائی این جامعه به شهبانوی نیکوکار و هنرپرور ایران تعلق گرفت.

من بعنوان نماینده مجلس شورای ملی ایران از این حسن نظر و حسن انتخاب و حقیقت بینی جامعه زنان ایتالیا سپاسگزاری میکنم (صحیح است - احسن).

این کار کار روابط سیاسی و اقتصادی نیست که طبق معمول بین بعضی دولتها آمیخته بنوعی تعارفات و خوش آمدگویی های سیاسی و دیپلماتیک باشد وقتی که جامعه زنان ایتالیائی بزرگترین جایزه خدمتی را به شهبانوی گرامی ما اهدا میکنند در واقع عالیتزین هنر انسانی که عبارت از خدمت بنوع باشد در اینجامورد ارزشیابی قرار گرفته است (صحیح است).

برهیچکس پوشیده نیست که بیش از ۲۴ سازمان و مؤسسات خدمتی و خیریه اعم از درمانی، اجتماعی، بهداشتی تربیتی و هنری زیر نظر علیاحضرت شهبانوی ایران اداره میشود از قبیل مؤسسه آسیائی دانشگاه پهلوی بنگاه حمایت مادران و نوزادان، کنگره پزشکی ایران انجمن حمایت کودکان، جمعیت خیریه فرح پهلوی انجمن فیلارمونیک تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب فدراسیون ورزشی کر و لالاها، سازمان ملی پیش آهنگی کانون کارآموزی کشور، جمعیت کمک به جذامیان آموزشگاه ناینیایان رضاپهلوی، بنیاد فرهنگ ایران کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، جمعیت حمایت آسیب دیدگان از سوختگی، جمعیت حمایت از کودکان بی سرپرست، شورای عالی شهرسازی، انجمن ملی روابط فرهنگی، جمعیت طرفداران مرکز طبی کودکان سازمان ملی فولکلور ایران، جمعیت ملی مبارزه با سرطان، سازمان جشن هنرشیراز، بنیاد ایرانی بهداشت جهان، شرکت سهامی نمایشگاههای بین المللی ایران و جامع تر و مهمتر از همه اقدام گرانبهای تأسیس بنیاد فرهنگی فرح پهلوی است که بمنظور جامعیت بخشیدن به تمام پژوهشها و کنکاشهای فرهنگی که در دامان دوران شکوفان انقلاب و تجدید ایران تولد مینابند انجام میگیرد که علیاحضرت شهبانو تنها بر ریاست و نظارت عالیه اکتفا نمی کنند بلکه خود شخصاً بایک دنیا صفا و صمیمیت محبت و مهربانی و در نهایت سادگی و علاقمندی بجزئی - ترین مسائل و مشکلات این مؤسسات رسیدگی میکنند. وقتی شهبانو بدیدن بچه های بی سرپرست - جذامیها -

کودکان نابینا اطفالی که سرپرستهای خود را در زلزله از دست داده اند و در مهد کودکان نگهداری میشوند میروند، دنیائی از عاطفه، انسان دوستی و فداکاری بچشم میخورد، هر انسانی که ذره ای احساس در وجودش باشد ممکن نیست وقتی شهبانورا با آنهمه سادگی و صداقت و فداکاری در میان جذامیان دلخسته و کودکان نابینا به بیند اشک شوق در چشمش حلقه نزنند. این هم نوع دوستی این احساسات و عواطف بشردوستی در خون و در وجود ایشان است بطوریکه بهر کجای دنیا هم که سفر میکنند ممکن نیست سری به این قبیل مؤسسات نزنند و کمکی نمانند (صحیح است).

جامعه زنان ایتالیا نخستین جایزه پروانه طلائی را بخاطر همین سجایای اخلاقی و تلاش شبانه روزی شهبانوی ایران به معظم لها تقدیم کردند.

نه تنها مردم ایران بلکه مردم دنیا مثل جامعه زنان ایتالیا بخوبی میدانند که شهبانوی ایران بایک دنیا عشق پروانه وار بگردش مع وجود ایران و ایرانی میگردد تا خدمتی به انسانهای دردمند به اطفال بی سرپرست بمادران محتاج بنماید، همه میدانند که فعالیت های شهبانوی گرامی ما منحصر به این نوع خدمات نیست بلکه بموازات این گونه خدمات انسانی در فرصت های مناسب و لازم به تشویق هنرمندان، نویسندگان، ادبا و خدمتگزاران صدیق جامعه میردازند، به خانه زن هنرمند بلوچ سر میزنند و او را تشویق میکنند که پارچه های بهتر و زیباتر بیافد که به نمایشگاههای جهانی عرضه شود، به تالارهای اپرا و تئاتر میروند تا باعث تشویق و سرافرازی هنرمندان بشوند، به کلبه زن روستائی میروند و دل بدلس میدهند تا گرهی از کارش بگشایند، بخانه هنرمند نقاش میروند تا بادلگرمی بیشتری قلم بزنند. اگر جامعه زنان ایتالیا اولین جایزه پروانه طلائی را تقدیم شهبانوی گرامی مامیکند و اگر دو سال پیش از طرف جامعه بین المللی زنان برگزیده دنیا بعنوان بهترین و نیکو کارترین بانوی سال انتخاب شدند واقعاً در خور این موفقیت و تشویق های بین المللی بوده اند. هر موقع که از جلوی کتابخانه کودک در شهر دماوند که از محل عطیه علیاحضرت شهبانو احداث شده عبور میکنم و می بینم اطفال روستائیان که خود روزگاری جزء

آنها بوده ام بجای آنکه مثل زمان کودکی من لای خاکها و خاکروبها بازی کنند ، لای کتابها و نمایشگاههای روستائی میولند و بمطالعه مشغولند ، یادرسالن کتابخانهها و خانههای فرهنگ روستائی از برنامه های آموزشی و هنری رادیو و تلویزیون استفاده میکنند و یادرسالن آنها و مهدکودکها خود برنامه های هنری دارند یا از معلمین و استادکارها صنایع دستی میآموزند احساس غرور میکنم . من با اعتقاد راسخ بعرض میرسانم که اگر زنان ایتالیائی اولین جایزه پروانه طلائی کشور خودشان را بعنوان تجلیل از مقام انسان دوستی آن شهبانوی گرامی تقدیم میدارند سی میلیون زن و مرد ایرانی باحششناسی و محبت گوهر منور دله او پروانه طلائی جانهای خود را صمیمانه به پیشگاه همایون شهبانوی خود تقدیم میدارند (صحیح است) . گوهری که در تمام طول زمان مفهوم والای قدردانی و محبت و انسانی داشته و خواهد داشت و این از همان نوع گوهری است که شهبانو در کمال محبت و صفای قلبشان همیشه برای انسانهای هموطنشان می طبد (احسن - احسن) .

نایب رئیس - آقای خورشید بفرمائید .

خورشید - جناب آقای رئیس ، همکاران محترم

بطوریکه استحضار دارید بموجب طرحی که در هشتم بهمن ماه ۱۳۴۹ به تصویب مجلس شورای ملی رسید روز بیست و سوم خرداد هر سال بنام روز لژیون خدمتگزاران بشر نام گذاری شده و اختصاص چنین روزی باین مناسبت است که در بیست و سوم خرداد ۱۳۴۷ مطابق با ۱۳ ژوئن ۱۹۶۸ که نزدیک به شش سال از اجرای اصول انقلاب شاه و مردم و خدمات سپاهیان انقلاب در روستاهای کشور می گذشت شاهنشاه آریامهر رهبر عالیقدر ملت ایران در نطق تاریخی و مؤثری که بهنگام دریافت دکترای افتخاری در دانشگاه هاروارد ایراد فرمودند ، برای اولین بار در تاریخ بشریت اندیشه جدیدی در سطح بین المللی و جهانی بعرض مردم دنیا عرضه نمودند که خود دلیل و نشانه دیگری بر توجه معظم له نسبت بمسائل اخلاقی و معنوی و اجرای عدالت اجتماعی است .

آن روز شاهنشاه در برابر نخبه دانشمندان و رجال و شخصیت های بزرگ علمی و سیاسی آمریکاجنین فرمودند : «امروز صدها میلیون نفر از مردم جهان در سراسر روی زمین از بیماری ، از گرسنگی ، از جهل ، از تعصبات نژادی رنج میبرند . این مردم احتیاج به نیکوکارانی دارند که با فداکاری و با روح بشر دوستی ، بیاری آنها بشتابند . صدها میلیون مرد وزن و کودک و سالخورده در شمال و جنوب و شرق و غرب جهان دیده براه دارند تا مگر کسانی از راه محبت در رفع آلام آنها بکوشند . من یقین دارم که بموازات آنها میلیونها نفر نیز در جهان هستند که در قلب خویش آرزوی این خدمت بی شائبه انسانی را نسبت بهم نوعان خود دارند و هستند کسانی که آرامش روحی و رضایت وجدانی خویش را در این می بینند که احساس کنند به خاطر یک ایده آل عالی و مقدس الهام و نیرو میگیرند .

باتوجه باین واقعیت امروز پیشنهاد می کنم سپاهی بین المللی بنام لژیون خدمتگزاران بشر ، که در آن افرادی از هر کشور و هر طبقه و هر نژاد و هر مذهب و هر جنس و هر سنی در هر وضع اقتصادی و اجتماعی ، فقط باین وجه اشتراك که قسمتی از عمر خود را وقف خدمتگزاری بنوع انسان کند بوجود آید که بسازمان ملل متحد وابسته باشد ...»

از آن لحظه طنین ندای بشردوستانه شاهنشاه در سراسر گیتی پیچید و فروغ مهر همایونی دلها را روشن کرد (صحیح است) .

طرح تأسیس لژیون خدمتگزاران بشر در محافل علمی و سیاسی جهان باتحسین و استقبال عمومی مواجه شد و اساتید و بزرگان دنیا در کنفرانس جهانی رؤسای دانشگاهها که در شهریور ماه ۱۳۴۸ بانطق رئیس جمهور اطریش دروین گشایش یافت ، در مقابل عظمت روح شاهنشاه سر تعظیم فرود آوردند و شخصیت های برجسته سیاسی مانند اوتانت دبیر کل وقت سازمان ملل متحد و مدیر کل سازمان جهانی یونسکو اندیشه بزرگ و انسانی رهبر ملت ایران را ستودند و در زمان کوتاهی نظر ملل بزرگ عالم آن چنان باین امر معنوی و اخلاقی جلب شد که طرح ابتکاری شاهنشاه در مجمع عمومی

سازمان ملل متحد و کمیته های آن تصویب و برنامه عمران ملل متحد مأمور اجرای آن شد . امروز برای ملت کهنسال مافتخاری بس بزرگ است که دهها هزار نفر داوطلبان لژیون از ملیت ها ، نژادها ، ومذاهب مختلف در سراسر دنیا باصمیمیت و از خود گذشتگی ، و از روی کمال اعتقاد و ایمان قلبی قسمتی از وقت خود را بطور رایگان در اختیار انسانهای محروم قرار داده و صرفاً به خاطر آسودگی وجدان و آرامش روح بدون کوچکترین پیدایش مادی صادقانه بهم نوعان خود خدمت می کنند و هر روز که میگذرد تعداد زیادتری از داوطلبان نیک اندیش آمادگی خود را برای عزیمت بدور افتاده ترین نقاط عالم در شرایط دشوار زندگی اعلام مینمایند تا بنام نامی رهبر ملت ایران پرتده های جهل و بیسوادی را از پیش چشم انسانها برگیرند و بردلهای خسته و رنجور آنان مرهم گذارند و طرحهای عظیم کشاورزی ، اقتصادی و بهداشتی را در کشورهای عقب افتاده آسیائی ، آفریقائی و آمریکای جنوبی بمرحله اجرا در آورند .

اختصاص هزینه بکروز بودجه نظامی کشورها برای تأمین اعتبار کمیته جهانی پیکار بایسوادی پیشنهاد دیگری بود که رهبر اندیشمند ملت ایران در راه مبارزه باعفریت جهل و نادانی به جهانیان ارائه نمودند (صحیح است) و ما این بار نیز شاهد کسب این افتخار بودیم که وقتی اصول اجرائی این طرح در جلسه پرشور و تاریخی کنگره پیکار جهانی بایسوادی از طرف معظم له عنوان گردید و وزرای آموزش و پرورش مختلف جهان و سازمان جهانی یونسکو از این فکر بدیع نهایت استقبال رانمودند .

و ما می بینیم همانطور که شاهنشاه برای اعتلای کشور خود و پیشرفت جامعه ایرانی با اجرای اصول انقلاب برسالت تاریخی خود قیام نموده و ملت ایران را در مسیر تحولات شگرف اقتصادی ، اجتماعی و صنعتی قرار داده اند از فکر بهبود زندگی ملل محروم و انسانهای رنج دیده دنیا نیز غافل نمانده اند (صحیح است) .

در صحنه سیاست بین المللی نیز شاهنشاه مسا بعنوان یک سیاستمدار توانا و مدبر شناخته شده و بارها در مورد مسائل مربوط

بمنطقه طرف مشاوره رؤسای کشورهای بزرگ جهان قرار گرفته اند و در زمینه داخلی نیز با اجرای سیاست مستقل ملی و ایجاد مناسبات دوستانه با کشورهای مختلف جهان موفقیت های چشم گیری برای ملت خود کسب نموده اند که در تاریخ ما کم نظیر است .

ما بشکرانه اینهمه پیروزی که نصیب ملت ایران شده از صمیم قلب برای شاهنشاه بشردوست خود آرزوی دوام عمر و بقای سلطنت داریم و از خداوند بزرگ میخواهیم سایه بلند پایه معظم له را بر سر ملت ایران مستدام بدارد (صحیح است - احسن) .

در خاتمه با اغتنام فرصت بعرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی میرسانم که بموازات طرحهای عمرانی و صنعتی که به برکت انقلاب اجتماعی ایران و مساعی دولت حزبی جناب آقای هویدا در کلیه نقاط مملکت و از جمله در شهرستان نیشابور حوزه انتخابیه اینجانب اجرا شده ساختمان سیستم ماکروویو کانال کشی و کابل کشی تلفن خودکار و ساختمان اداره شهربانی و آموزش و پرورش و کتابخانه کودک نزدیک باتمام است و قریباً ارتباط مستقیم تلفنی بین تهران و این شهرستان برقرار خواهد شد از اینجهت وظیفه دارم از دولت حزبی و خدمتگزار جناب آقای هویدا و سایر مسئولین امر تشکر و سپاسگزاری نمایم و ضمناً مستندعیات اهالی نیشابور را فهرست وار بعرض برسانم تا جناب آقای نخست وزیر که همواره در اجرای منویات ذات شاهانه و فراهم آوردن موجبات رفاه و آسایش مردم کوشا هستند در آغاز اجرای برنامه پنجم عمرانی نسبت به انجام خواسته های مردم این شهرستان دستور شایسته صادر فرمایند .

۱- اتصال برق منطقه ای در مسیر جاده مشهد به نیشابور برای استفاده ساکنان قراء خروعلیا و سفلی که منطقه ای بیلاقی با بیش از ده هزار نفر جمعیت است .
۲- اسفالت جاده نیشابور بفضل ابن شاذان بمسافت چهار کیلومتر بمناسبت اینکه شهرداری اخیراً در این منطقه گورستانی احداث نموده و اسفالت آن بینهایت ضرورت دارد .

۳ - اصلاح و مرمت و تکمیل جاده شوسه فعلی که از کارخانه قندنیشابور شروع و از طریق قریه عبدالله گویو بخش سرولايت به قریه دوغائی واقع در نزدیکی قهچان کنار جاده اسفاله منتهی میشود و در صورت اجرای این برنامه فاصله فعلی نیشابور تا قهچان که در حال حاضر از طریق مشهد انجام میشود از ۲۸۸ کیلومتر به ۱۳۲ کیلومتر تقلیل خواهد یافت .

۴ - نصب آنتن فرستنده تلویزیون برای استفاده مردم از برنامه های تفریحی و آموزشی تلویزیون که مدت ها است انجام آن مورد درخواست اهالی است و در این زمینه مکرر با سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران مکاتبه شده است .

۵ - ریختن قشر دوم اسفالت خیابان سی متری که جناب آقای وزیر محترم راه وعده اجرای آن را به سال جاری موکول نموده اند .

از حوصله ای که برای استماع عرایض فرمودید متشکرم (احسن - احسن) .

نایب رئیس - آقای پسیان بفرمائید .

پسیان - جناب آقای رئیس - همکاران محترم وظیفه خود میدانم گزارش کوتاهی از دیدار شاهنشاه

آریامهر و علیاحضرت شهبانو فرح از کشورهای یوگسلاوی و رومانی و بلغارستان را با اطلاع همکاران عزیز برسانم و از احساسات عمیق و دوستانه و آمیخته با احترام رهبران و مقامات و مردم این کشور نسبت با علیحضرتین و ملت ایران، مختصری بیان کنم .

همکاران ارجمند ، چه در یوگسلاوی و چه در رومانی و چه در بلغارستان ، ما شاهد استقبال عظیم و شورانگیز توده های عظیم طبقات مردم این سه کشور از رهبر ارجمند انقلاب ایران و شهبانوی گرامی بودیم و میدیدیم که قبل از فرود آمدن هواپیما ، با توقف اتومبیل علیحضرتین ، هزاران نفر از دهقانان ، یا اهالی شهر که در مزارع و کارگاههای اطراف مشغول فعالیت بودند کار خود را رها کرده با شور و شوق پرچم ایران را بدست گرفته با استقبال می آمدند و صادقانه و پرشور و از صمیم قلب ابراز احساسات میکردند و علاقه آمیخته با احترام خود را نسبت بملت شریف ایران نشان میدادند . بسیاری

از اوقات بمناسبت دوری راه با ابراز توجه علیحضرتین بدیدار از یک کارخانه ، یا نمایشگاه کشاورزی ، یا شور و هیجان مردم که مانع حرکت میگردد ، با سنگینی برنامه ، ساعت دیدار علیحضرتین تغییر میکرد ، ولی تأخیر یا تعویق ، بهیچوجه اثری در علاقه و هیجان هزاران کارگر و دهقان وزن و مردی که از ساعتها قبل خانه خود را با پرچم ایران و فرش و گلیم آراسته بودند و گل در دست داشتند نمیکرد (احسن) آری ، گلها در دست بسیاری از این دهقانان و کارگران که از ساعت ۷ یا مداد بانظار ایستاده بودند در ساعت ۷ بعد از ظهر پژمرده شده بود ، ولی شکوفه های امید و غنچه های شادمانی در دل و جان این مردم شریف ، همچنان شاداب و طراوت انگیز بود و موج شوق و شادمانی در نگاه نواز شگر آنها بر توافکن بود (احسن) .

همکاران محترم ، اگر ساعتها فرصت و قدرت لازم را برای تشریح مناظر استقبال رهبران و مردم ملل یوگسلاوی و رومانی و بلغارستان از شاهنشاه و شهبانو داشتم باز هم قادر نبودم یک از هزار را باطلاع برسانم و بگویم در پرتو اقدامات شاهنشاه آریامهر ، جهانیان چه ارزش و اعتباری برای رهبر کبیر انقلاب و ملت بزرگ ایران قائل هستند و رؤسای جمهوری یوگسلاوی و رومانی و بلغارستان چه احتراماتی نسبت بمعظم له ابراز میداشتند که مایه فخر و مباهات همه بود .

بگذارید در این زمینه از شخصیتی برجسته چون پرزیدنت نیکسون کمک بگیرم :

حضرت ریچارد نیکسون ریاست جمهوری آمریکا پس از گفتگوی تاریخی و مهمی که در مسکو با سران شوروی بعمل آوردند و در سرنوشت جهان اثرگذار بود ، در تهران ، در ضیافت شامی که ساعت ۲۱ روز سه شنبه نهم خرداد ماه گذشته ، یعنی تقریباً یکسال قبل در کاخ نیاوران برپا گردیده بود چنین گفتند :

«بهنگامیکه سمت معاونت ریاست جمهوری را داشتم ، همراه با خانم نیکسون بایران مسافرت کردم ، من تاکنون فرصت سفر به افتاد کشور را داشتم و با بسیاری از رهبران جهان ملاقات داشته ام ، بگذارید همه بدانند بین همه شخصیتهای برجسته ای که من تاکنون با آنان

ملاقات کرده ام ، شاهنشاه آریامهر تنها کسی هستند که با واقع بینی کامل با مسائل مربوط به روابط کشورهای روبرو میشوند و بدین سبب بود که من پس از سفر بکشور اتحاد جماهیر شوروی خوشحال و خوشوقت میشدم که بایران بیایم و با شاهنشاه آریامهر درباره سیاست آینده ایالات متحده آمریکا و مسائل جهان مشورت کنم .

درایت و خردمندی شاهنشاهی اندازه حائز ارزش است (صحیح است) و بهمین جهت بود که هنگام بازدید من از شوروی و وقتی دعوت محبت آمیز شاهنشاه پیش آمد که از ایران دیدن کنم ، از آن استقبال کردم و بایران آمدم تا با شاهنشاه مشورت کرده و از درایت و خرد ایشان در خصوص سیاست آینده ایالات متحده برخوردار شوم . بدیهی است آنچه پرزیدنت نیکسون گفته اند ، احتیاج به تفسیر ندارد و همکاران گرامی از مطالبی که در بیانات رسمی حضرات مارشال تیتو و نیکلای چائوشسکو و تودورژیو کوف رؤسای جمهوری یوگسلاوی و رومانی و بلغارستان در مورد شخصیت و مقام بین المللی شاهنشاه آمده بود ، بخوبی آگاهی دارند و نیاز بتکرار نیست ، فقط یاد آور میشود که اعلامیه های مشترک ایران با سه کشور نامبرده ، بگفته کلیه مفسرین و مطلعین یک اعلامیه ساده نبود ، بلکه اسناد ارزنده بسیار مهم سیاسی بود ، که اساسی ترین ضوابط و اصول مورد توجه جهانیان ، بخصوص کشورهای جهان سوم را در برداشت و تأکید میگردد که صلح جهانی تجزیه ناپذیر است و کشورهای صنعتی و در حال توسعه باید در کنار هم بر اساسی در راه پیشرفت بکوشند تا شکاف عمیق کنونی از میان برود و روح تفاهم و همزیستی بر سراسر این مناسبات سایه افکن باشد .

همکاران گرامی ، شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو فرح ، امروز بهر کشوری تشریف فرما میشوند و اراده بازدید از هر قسمتی از جهان را میفرمایند ، باتوجه بطرز تفکر صلح جویانه رهبر ارجمند ملت ایران و احساسات و عواطف ارزنده و بشر دوستانه علیاحضرت شهبانوی گرامی ، میزبانان محترم برنامه هائی چون دیدار از کارخانجات و مزارع و آموزشگاهها و آزمایشگاهها و گالری های هنری ترتیب میدهند که خود بمعنی تعظیم و

تکریم بافکار صلح جویانه و نظرات خیر خواهانه علیحضرتین است (احسن) . همکاران عزیز ، صرف نظر از کشورهای سوسیالیستی یوگسلاوی و رومانی و بلغارستان که در تمام طول تاریخ با ایران مناسبات حسنه داشته اند و طبیعت شرایط جغرافیائی و سیاسی و اجتماعی رموز و اصول بنیادی مشترکی را برای ادامه حیات و حفظ صلح و دوستی بآمموخته است بطور کلی در هیچیک از کشورهای شرق و غرب که مورد بازدید رهبر ارجمند ملت ایران قرار میگردد ، مانور نظامی یا دیدار از کارخانجات جنگی گنجانده نمیشود که خود نمایشگر این واقعیت است که همه جهانیان ایران را قدرتی مهم و بزرگ در دنیای امروز و وزنه ای عظیم برای صلح میدانند . قدرتی که جهان کنونی بمانند واقیعتی مسلم آنرا پذیرفته و وجود آنرا گردن گذاشته است (صحیح است) .

همکاران ارجمند ، لازم میدانم از اینکه رهبر بزرگ انقلاب ایران بدو نفر از روزنامه نگاران عضو مجلس از حزب اکثریت و اقلیت افتخار ملازمت موکب همایونی را دادند و بار دیگر اصل تحزب را تقویت و تأکید فرمودند سپاس خود را معروض دارد . (احسن - احسن) **نایب رئیس** - آقای اکبر مسعودی بفرمائید . **اکبر مسعودی** - تحولات عظیم اجتماعی و سیاسی در کشور ما و پیشرفت های سریع اقتصادی و صنعتی ما را در برابر مسائلی با ابعاد و اشکال جدید قرار میدهد و بالطبع جامعه ما هر روز با مشکلی تازه روبرو میشود که باید در شناخت آن مسائل کوشش کرد و در بر آوردن نیاز های جامعه که انقلاب را پشت سر گذارده و در حال سازندگی است پاسخگو بود ، یکی از اهم مسائل مربوط بنسل جوان است که ناگزیر مشکلاتی بوجود آورده و می آورد . البته مشکل مربوط بجوانان در همه کشورهای جهان وجود دارد و صاحب نظران و اندیشمندان در پی آنند که آن مسائل را در شرایطیکه در بعضی کشورها کار جوانان حتی بعصیان کشیده است حل نمایند . باید یاد آور شد که در کشور ما مسئله جوانان بآن شدت وحدت که در سایر جاها با آن مواجه اند وجود ندارد و امروز

میلیونها جوان ایرانی، در مزارع، در کارگاههای صنعتی در مدارس و دانشگاهها، در مؤسسات دولتی و ملی و خصوصی بکار خلاقه مشغولند و از تحولات و پیشرفتهای کشور رضایت دارند، دولت حزبی ما نیز بمسائل جوانان توجه خاص مبذول میدارد و در حال آن و بر آوردن نیازها و خواستههای آنان سعی لازم بکار میرود. در برنامه پنجم عمرانی کشور فصل مخصوصی بجوانان اختصاص داده شده و در سیاستها و خط مشیهای کلی در زمینه برنامه جوانان گفته شده (ایجاد هماهنگی در فعالیت های سازمانهای اجرائی مربوط بامور جوانان از طریق شورای رفاه اجتماعی و تعیین وظائف مشخص آنها بر اساس بررسی فعالیت های سازمان مزبور، رعایت اصل مشارکت و استفاده بیشتر از نیروی انسانی نسل جوان در مراحل تدوین برنامهها، اجراء ارزشیابی، فعالیتها، حمایت از فعالیتهای دسته جمعی و اجتماعی جوانان بمنظور استفاده بیشتر از ابتکارات آنان، فراهم نمودن امکانات شناسائی و عرضه آثار برجسته نوجوانان و جوانان مستعد بمنظور تشویق آنان به کارهای خلاق و ایجاد درآمد برای آنان) در حزب مانیز مسائل مربوط به جوانان از مهمترین مباحث است و روی نیروی خلاق نسل جوان حساب میشود چنانکه دبیر کل حزب ایران نوین در گزارش جامع خود بشورای مرکزی که در دو روز گذشته بخوبی برگذار شد در این خصوص گفت (آینده حزب ما به میزان گرایش جوانان مملکت و اعتقاد و دلستگی آنها به اصول عقاید حزب دازد و باید از هم اکنون برای تربیت کادرهای ورزیده و مورد نیاز جامعه فردا و بخصوص نیروی فعاله ای که باید مشاغل اجتماعی و سیاسی را به عهده بگیرند جوانان را تربیت و آماده نمود و آنها را به سلاح دانش و بینش مجهز ساخت بر همین اساس قسمت مهمی از نیرو و امکانات حزب و کادر رهبری در حال حاضر و در آینده بیشتر و وسیع تر صرف جلب و جذب و نگهداری و مراقبت و تجهیز نسل جوان خواهد شد ...)

فقط مسئله ای که می ماند مشکل ورود جوانان به دانشگاهها است که هر ساله عده زیادی داوطلب ورود بدانشگاهها هستند که متصدیان امر باید با توجه به

تجربیات کشور های پیشرو دیگر در حل این مشکل بکوشند و برای کسانی که توفیق در کنکور نمی یابند فکر اساسی کنند.

در این جا باید باین مسئله اشاره کرد در شرائطی که کشور ما دائم در حال پیشرفت و توسعه و تکامل است و بعدالتیها و نابرابریها از میان رفته و بندهای استعمار و استثمار کهن گسسته شده و حتی آثار بقایای استثمار و امتیازاتی که بسود انحصارات خارجی و نفتی وجود داشت از میان برداشته میشود چرا باید تنی چند جوانان بحرکات و اعمالی متوسل شوند که فقط دشمنان سوگند خورده ملت و میهن عزیز ما را خوشحال میسازد این جوانان که باتهام خرابکاری محاکمه میشوند میگویند ما برای «شناخت جامعه ایرانی» متوسل باین حرکات شدیم، آیا جامعه ما یک جامعه ناشناخته بود در حالی که خودشان اقرار دارند انقلاب ایران زیر بنای جامعه ما را دگرگون ساخت ستم فئودالیزم را نسبت به توده های دهقان ایرانی از بن برکنند و کارگرایانی را در شرائط بسیار مساعد و مرفهی قرارداد، این متهمان باز هم متوسل به ایده تئولوژیهای قدیمی میشوند و به مکاتبی توسل میجویند که خود آنهائی که باتکاء بآن ایده تئولوژی روی کار آمدند و حکومت را در دست گرفتند حالا آن را قبول ندارند و آن ایده تئولوژی را متناسب با وضع و حال امروز کشور خود و اوضاع و احوال جهان نمی دانند، حال آنکه انقلاب ایران خود یک ایده تئولوژی متناسب با شرائط و مقتضیات ملی برای جامعه ما بوجود آورد که بالاتر و برتر از همه ایده تئولوژیها است و پیروی از آن مسلماً ملت و کشور ما را بعالیترین درجات پیشرفت و ترقی و تعالی نائل آورده و می آورد چون صحبت از تشکیل شورای مرکزی حزب ایران نوین شد باید باین موضوع نیز اشاره کنم، خلائی که در نتیجه نبودن یک تشکیلات سیاسی در کشور ما وجود داشت پر شده و یک حزب سیاسی، قوی، متشکل و بانضباط که میتواند هم بستگی کلیه طبقات و وحدت ملی ماودست آورده های انقلاب ملی را حفظ و حراست نماید بوجود آمده که در آستانه یازدهمین سال تشکیل خود قرار دارد و این چیزی است که همیشه رهبر خردمند ملت ایران بدان

اشاره و تأکید فرموده اند قدرت تشکیلاتی و توسعه روز افزون این حزب ما را امیدوار می سازد که دموکراسی واقعی در کشور ماهر روز قوام و دوام بیشتری یابد و ملت ما در سایه انضباط و تعالیم سیاسی و دانش و بینش بیشتر زیر بنای جامعه مرفعی، پیشرو ایرانی را برهبری قاطع شاهنشاه آریامهر مستحکم سازد (احسن).

در شورای مرکزی آقای هویدا نخست وزیر و رئیس دفتر سیاسی و هیئت اجرائی حزب ایران نوین ضمن بیانات پر شور خویش مسائل حزبی و مملکتی را باصراحت و قاطعیت برای هم مسلکانی که از گوشه و کنار کشور تهران آمده و در شور اشراکت کرده بودند تشریح کرد، نطق آقای هویدا مثل همه وقت باحرارت فوق العاده مورد تأیید شرکت کنندگان در شورا واقع شد مخصوصاً آنجا که آقای هویدا به ایمان و اعتقاد افراد بحزب و امر بحزب اشاره کرد و کسانی را که بظاهر خود را حزبی و انقلابی می شمارند مورد انتقاد قرار داد در مسائل مملکتی آقای هویدا ضمن تشریح سیاست مستقل ملی ایران گفت اصول این سیاست غیر قابل تغییر است و در مورد قرار داد اخیر نفت گفت موافقت نامه سن موریتس یکی از مهمترین موضوعات است که تأمین استقلال اقتصادی ما را تضمین می سازد و نام سن موریتس در تاریخ این کشور می ماند.

در شورای مرکزی حزب، دبیر کل حزب ایران نوین مانند همیشه از فراکسیون پارلمانی و اعضای آن که «وظائف حزبی و نمایندگی خود را بنحوشایسته و بانظم و انضباط صحیح و رعایت اصول دموکراسی انجام داده است» یاد کرد و این حقیقتی است که امروز وجود دارد و افتخار برای نمایندگان مردم کشور ما در دو مجلس است (صحیح است - احسن).

در این جا باید از گزارش جمعی که آقای دکتر الموتی رئیس فراکسیون پارلمانی از نحوه فعالیت فراکسیون و تصویب قوانین در مجلس شورای ملی شورای مرکزی حزب داد و بسیار مورد توجه قرار گرفت یاد نمود و از مساعی فوق العاده ایشان در اداره فراکسیون تجلیل و تشکر نمود.

در خاتمه باید متذکر شوم که شهرستان سمیرم

حوزه انتخابیه این جانب نیازهایی دارد از قبیل اسفالت راه، تشکیل اداره ثبت اسناد، اداره شهربانی، نصب آنتن تلویزیون برای استفاده مردم آن منطقه از برنامه های شبکه تلویزیون ملی ایران، نصب دستگاه تلفن شهری، ارتباط تلفنی با سایر شهرها، ساختمان اداری و درمانی شیروخورشید سرخ که تقاضا دارم دستگاههای مربوط در اجراء آن اقدام نمایند. همچنین بواسطه خشک سالی و کم آبی از وزارت کشاورزی درخواست دارم سهمیه بذر بیشتری برای زارعین آن شهرستان اختصاص دهد (احسن - احسن).

۳- تصویب صورت جلسه قبل

نایب رئیس - نسبت به صورت جلسه قبل نظری هست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب شد.

۴- تقدیم لایحه معاهده راجع به آب رود هیرمند بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان بوسیله آقای دکتر خلعتبری وزیر امور خارجه

نایب رئیس - وارد دستور میشود جناب آقای وزیر امور خارجه بفرمائید.

دکتر عباسعلی خلعتبری (وزیر امور خارجه) - بسیار خوشوقتم که امروز سندی را که مبین خاتمه بخشیدن به مشکل یکصد و چند ساله بین ایران و افغانستان دو کشور دوست و برادر و همسایه است برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم دارم. کمتر کسی از خانمها و آقایان و مردم ایران است که از مسأله تقسیم آب هیرمند و مشکل دیرینه آن اطلاعی نداشته و نسبت بحل آن به نحوی علاقمند نبوده باشد. معاهده ای که اکنون به ساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم میشود نتیجه چندسال مذاکره و مباحثه و تبادل نظر و کوشش خستگی ناپذیر نمایندگان سیاسی دو کشور است و میتوانم به نمایندگان محترم اطمینان بدهم که نگرانیهای گذشته رفع شده است. بطوریکه استحضار دارند اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و برادر ارجمند و گرامی ایشان اعلیحضرت پادشاه افغانستان بدولت های خود امر فرمودند که باحسن نیت معاهده را بررسی نموده و مشکل تقسیم آب هیرمند را برای همیشه حل نمایند اگر بگویم که بر سر هر کلمه این معاهده روزها و ماهها بحث شده سخن به گزاف نگفته ام. مطلب

از جهت حفظ منافع کشور و بخصوص وضع مردم آن مناطق مرزی حساس و قابل اهمیت بود که حداکثر دقت و مراقبت در تنظیم آن بکار رفته است.

در اسفندماه سال گذشته طی مسافرت جناب آقای نخست وزیر به افغانستان معاهده بوسیله ایشان و صدراعظم افغانستان بامضاء رسید و بلافاصله از طرف دولت افغانستان جهت تصویب تقدیم قوه مقننه آن کشور شد و پس از بحث‌هایی که انجام گرفت اکنون به تصویب مجلس شورای ملی و مجلس سنای آن کشور رسیده است. چون نمی‌خواهم وقت نمایندگان محترم را در باره جزئیات سوابق کار بگیرم اطلاعات دقیق و هرگونه اطلاعاتی که مورد علاقه نمایندگان محترم باشد در کمیسیون‌ها در اختیار گذارده خواهد شد. فقط در این موقع باختصار یادآوری می‌کنم که موضوع تقسیم آب هیرمند سه بار به حکمیت رجوع گردید که آخرین بار آن در سال ۱۳۲۶ بود که با وساطت دولت‌های دوست و مباشرت سازمان ملل متحد کمیسیونی که بعداً کمیسیون بیطرف یا کمیسیون (داتا) نامیده شد موضوع را مورد بررسی قرارداد و رأی صادر نمود که گرچه مورد موافقت طرفین واقع نگردید لیکن توافق شد اصول فنی آن در مذاکرات بعدی مورد استفاده قرار گیرد. مذاکرات همچنان ادامه پیدا کرد تا در سال ۱۳۳۸ علیحضرت پادشاه افغانستان بابتکار خود و از روی حسن نیت مقدار چهار متر مکعب آب در ثانیه به ۲۲ متر مکعب آب که کمیسیون بیطرف نظر داده بود به سهم ایران اضافه نمودند مذاکرات همچنان ادامه یافت تا در آبانماه ۱۳۴۷ آقای نخست وزیر با تفاق هیئت اعزام افغانستان شدند و طرح جدیدی تهیه گردید در آبانماه ۴۹ طرح دیگری ارائه شد که در سال ۱۳۵۰ - ۱۳۵۱ مورد بررسی قرار گرفت و با عزام هیئت‌هایی در شهریورماه ۵۱ از ایران با افغانستان و در بهمنماه ۱۳۵۱ از افغانستان بایران منجر گردید تا بالاخره طرح نهائی در اسفند ماه بامضای جناب آقای نخست وزیر در کابل رسید.

گرچه بطوریکه آقایان نمایندگان محترم ملاحظه می‌فرمایند روی هم رفته عامل زمان در این مورد نقش مساعدی نداشت لیکن عیب عمده کار در آن نبود که در مورد تقسیم آب

هیرمند کار به درازا کشید بلکه میتوان گفت این مرور زمان در شئون مختلف روابط ایران و افغانستان که خود حائز اهمیت بیشتری از مسئله هیرمند بود اثراتی بجا می‌گذاشت. بنابراین سوابق و ملاحظات در این عصر که در پرتو رهبریهای مدبرانه علیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر دولت ایران در اجرای سیاست مستقل ملی خود در صد ایجاد دوستی و حسن تفاهم و ارتباط و محیط صلح و همزیستی مسالمت آمیز و همکاریهای ثمربخش با کلیه کشورهای و بخصوص همسایگان خود میباشد تمام مساعی و مجاهدات بکار رفت تا این مشکل که بعضی از مردم دو کشور آنرا بحق الامسائل نام نهاده بودند فیصله پیدا نماید و راه همکاری برادرانه در زمینه‌های گوناگون با ملت دوست و هم کیش افغانستان هموارتر گردد.

خوشبختانه باید با اطلاع آقایان محترم برسانم این حسن نیت و میل به حل مشکل در برادران افغانی نیز وجود داشت و در تمام مراحل با حسن استقبال و تفاهم آنها مواجه بودیم و امروز ما یک مشکل صدساله را پشت سر می‌گذاریم.

بر آقایان نمایندگان محترم روشن است که حل مسئله هیرمند فی حدنفسه آقدرها مهم نیست ولی نتایج حاصله از آن باندازه‌ای است که باگشوده شدن این گره صدساله میتوان گفت و امیدوار بود که روابط ایران و افغانستان بمرحله نوبنی وارد شده و ثمرات آن در وضع زندگی و همزیستی ملت‌های افغان و ایران نمودار خواهد شد هر چند این مطلب را نیز ناگفته نباید گذاشت که با وجود این مشکل صدساله روابط ما با افغانستان به تیرگی نگرائید و بقول صدراعظم افغانستان این ممانعت را جز به پختگی و سلامت نفس دولت به چیز دیگری نمیتوان تعبیر نمود.

معاهده ای که برای تصویب تقدیم ساحت مجلس شوری میشود شامل يك متن اصلی و دو پروتکل ضمیمه است معاهده اصلی مربوط به تقسیم آب هیرمند پس از وصول بمرز مشترك ایران و افغانستان بر مبنای ۲۶ متر مکعب در ثانیه و طبق جدولی است که ضمیمه آن است و تقسیم آب را طی ماههای سال تعیین می‌نماید. پروتکل هابکی مربوط به وظایف کمیساران آب و دیگری مربوط به رجوع بحکمیت در صورت بروز اختلاف است که هر دو جزء لاینفک معاهده میباشد (احسن - احسن).

نایب رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - در سال گذشته که مصادف با بزرگداشت دوهزار و پانصدمین سال شاهنشاهی ایران بود اساس این تجلیل و بزرگداشت برای فتوحات و جهانگیری نبود بر این بود که کورش کبیر اولین بار در تاریخ بشری برای انسانیت و حقوق انسانها و آزادی بشر و احترام بصلح در دنیا قدم برداشت امروز آقای وزیر امور خارجه ایران در پشت این تریبون راجع به عهدنامه‌ای مطالبی فرمودند. همانطور که خود ایشان در گزارش اشاره کردند مطلب آب هیرمند امروز برای ایرانی که هر روز قدمی بجلو بر میدارد معضلی نیست ولی مطلب بسیار بزرگتر از موضوع آب هیرمند در در پشت این عهدنامه نمایان است آن چیست؟ آن اینست که رهبر ایران که هنوز در جراید دنیا انعکاس فرمایشاتش را منعکس میکنند که ما برای حفظ حقوق و منابع و استقلال خودمان هر چقدر که لازم باشد مجهز می‌گردیم هر چقدر که لازم باشد تا موقعیکه سازمان ملل و سایر مؤسسات نظیر آن نمیتوانند حقوق واقعی ملت‌ها را حفظ کنند. خود ما هستیم که باید حافظ حقوق خود باشیم در تقویت ارتش و آمادگی ملتمان، در جهت حفظ منابع و استقلال خودمان کوشا خواهیم بود همان موقع با داشتن تمام امکانات، درسی و سرمشقی برای روابط بین‌المللی در حد امکان خودمان بجهان عرضه میکنیم که اگر یک ملتی، یک دولتی بزرگتر بود، ثروتمندتر بود یا خود معتقد بود که قدرتمندتر است در نظر افراد بشر واقعی پسندیده نیست که بنام قدرت‌نمایی یا شهرت طلبی یا توسعه‌جویی رهبران ممالک با امکانات مملکت خود به کشور همجوار زور بگویند تا حتی اگر برای خود حقی قائل هستند نهایت پسندیده است که در جهت حفظ برادری و توسعه مناسبات و استفاده‌های دیگر گونه و همبستگی بیشتر ملت‌ها بتوانند از خود گذشت نشان بدهند. آقای وزیر خارجه البته در مفاد و مواد این عهدنامه شما چه باشد در کمیسیون و مجلس مطالعه دقیق میشود ولی دو مطلب را از هم اکنون پیش‌بینی میکنیم یکی اساس تأیید عملی سیاست شاهنشاهی برای حفظ صلح جهانی (صحیح است) درس و سرمشقی برای رفع اختلافات

بر مبانی مذاکره و حسن تفاهم و حفظ حسن همجواری لذا ما بسهم خود چون در گزارش بود که بنا براراده و راهنمایی شاهنشاه در این راه گام برداشتید و توفیق پیدا کردید صمیمانه خوشوقت هستیم و امیدواریم نماینده‌ها همکار شما در سازمان ملل بتواند این موضوع را آنچنانکه باید برای سایر کشورها برای صلح دنیا برای رویه‌ایکه يك كشوریکه هر روز در جهت نیرومندی قدم بر میدارد ولی هیچوقت فکر تجاوز ندارد ارائه بکند (احسن - احسن).

نایب رئیس - آقای سعیدوزیری بفرمائید.

سعیدوزیری - جناب آقای وزیر خارجه از طرف لیدر فراکسیون اکثریت وظیفه دارم که بمناسبت گزارشی که در مقدمه موافقتنامه باستحضار مجلس رساندید تأیید و تشکر کنم. از شما باید تشکر کرد که این مقاله‌نامه را در شرایطی تقدیم مجلس میکنید که کنفرانس وزیران ستو در پایتخت کشور ما مهمترین مسائل منطقه را مورد مطالعه قرار داده و قاطع‌ترین حرف‌ها را در زمینه رسالت و وظیفه‌مان برای حفظ امنیت منطقه صریحاً اعلام کردیم و میکنیم و قاطع‌ترین نظراتمان را برای حفظ حاکمیتمان برای حفظ امنیت منطقه اعلام میکنیم همانطور که لیدر محترم اقلیت اعلام کردند با قاطعیت نظرمان را در محق بودن در خرید اسلحه و تقویت نیروی دفاعیمان اظهار کرده و میکنیم ولی همزمان با این امر اعلام میکنیم که برای حفظ صلح و حفظ دوستیها از موضع قدرت کمال استفاده را میکنیم ما از شما تشکر میکنیم که بخصوص این مقاله‌نامه را همزمان با این موضوع تقدیم مجلس شورای ملی می‌کنید و این نمودار آنست که وقتی ما از موضع قدرت یعنی از موضع حق صحبت می‌کنیم نیمی از حق را هم به توافق و بدوستی و به مهربانیها قائلیم اگر نیمی دیگر را برای اعمال قدرت در راه حق قائلیم باین جهت از شما تشکر کردم که در این موقعیت این لایحه را تقدیم مجلس شورای ملی کردید. ملت ایران تحت هدایت و رهبری شاهنشاه مقتدر، به معنی واقعی کلمه مقتدر، که قدرتش را از منبع ملت خود گرفته‌است مقتدری که قدرت و صلاحیتش را از منبع خدماتی که در صلح و آرامش منطقه و جهان بکار برده است گرفته‌است

مقتدری که قدرتش را از اصلاحات های ایدئولوژی و فکری اندیشه اش گرفته است مملکت ما را در این شرایط باوج قدرت میسراند و تمام ملت ایران، فرد فرد ملت ایران پشت سر این رهبری قرار گرفته اند که آن راه بسوی صلح و مسالمت و دوستی و آرامش و همزیستی و همکاری و بهتر زیستن انسانها برای بهتر زیستن در این جهان است (صحیح است) این نمونه آنست که ما قدرت و لیاقت زندگی کردن در منطقه را داریم یعنی کارها را از محور ماجراجوییها و بهانه گیریها حل نمی کنیم بلکه با همکاری و با فراهم آوردن وسایلی برای زندگی کردن تمام انسانهای این منطقه اعم از ایرانی و افغانی هندووم، چین و ماچین مساعی خود را بکار می بریم و در چنین موقعی اظهار این مطلب نمودار آنست که با کمال صمیمیت برای جلوگیری از ماجراجویی همه برای صلح و همکاری آمده ایم (احسن - احسن)

۵- تقدیم: ۱- لایحه تأسیس سازمان جهانگردی ایران ۲- لایحه اصلاح بودجه سال ۱۳۵۱ شرکت سهامی سازمان آب و برق آذربایجان بوسیله آقای قوام صدوری وزیر مشاور و معاون نخست وزیر

نایب رئیس- آقای قوام صدوری بفرمائید.

قوام صدوری (وزیر مشاور)- با اجازه مقام محترم

ریاست لایحه ای است راجع به تغییر نام سازمان جلب سیاحت به سازمان جهانگردی ایران و تغییراتی که در اساسنامه این سازمان درخواست شده است که داده شده تقدیم و استدعای ارجاع به کمیسیون را دارد علاوه لایحه ای است مربوط به اصلاح بودجه سازمان آب و برق آذربایجان طبق قانون محاسبات عمومی گزارش آنرا برای استحضار کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی تقدیم میکنم.

نایب رئیس- لوائح به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶- تقدیم گزارش اعتبار و اگدا شده بشرکت مخابرات ایران از محل ردیف های بخش پنجم قانون بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور بوسیله آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارایی

نایب رئیس- آقای دکتر کاشفی بفرمائید.

دکتر کاشفی (معاون وزارت دارایی)- با کسب اجازه از مقام محترم ریاست با استناد تبصره ۱۴ قانون متمم بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور وجوهی که از محل اعتبار بودجه برای اجرائی مرحله اول قانون استخدام کشوری و اعطای یک پایه به کارمندان رسمی و اجرای اصلاحی قانون استخدام کشوری در اختیار شرکت مخابرات ایران گذاشته شده است گزارش آن برای اطلاع کمیسیون بودجه تقدیم میشود.

نایب رئیس- گزارش به کمیسیون بودجه فرستاده می شود.

۷- تقدیم لایحه ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی بوسیله آقای زادمعاون وزارت فرهنگ و هنر نایب رئیس- آقای زادمعاون بفرمائید.

اکبر زادمعاون (معاون وزارت فرهنگ و هنر)- با اجازه مقام محترم ریاست بمنظور حمایت حقوق مترجمان و جلوگیری از تکثیر غیر مجاز کتب و نشریات و آثار صوتی لایحه ای تهیه شده است که تقدیم و استدعای تصویب آن را دارد.

نایب رئیس- لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۸- تقدیم: ۱- لایحه تعمیم قانون اجازه پرداخت مزایای ویژه به افسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی مصوب هشتم آذرماه ۱۳۵۰ به افسران و درجه داران ژاندارمری کل کشور ۲- آئین نامه حمل بار و مسافر و مدت تعطیل مؤسسات مسافری و حمل و نقل زمینی بوسیله خانم صوفی معاون وزارت کشور

خانم صوفی (معاون وزارت کشور)- با کسب اجازه از مقام محترم ریاست بمنظور یکسان نمودن مزایای افسران و درجه داران ژاندارمری کل کشور با افسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی و تعمیم قانون اجازه پرداخت مزایای ویژه افسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی به افسران و درجه داران ژاندارمری کل کشور لایحه ای تنظیم شده است که تقدیم مجلس شورای ملی می گردد.

همچنین آئین نامه عبور و مرور در جاده های کشور و جلوگیری از تخلفات و اخذ جرائم رانندگی و آئین نامه حمل بار و مسافر و مدت تعطیل مؤسسات مسافری

و حمل و نقل زمینی بمنظور امکان نظارت بیشتر تنظیم شده که برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی میشود.

نایب رئیس- لوائح به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۹- تقدیم لایحه بیمه اجباری کارگران ساختمانی بوسیله آقای دکتر مهدوی معاون وزارت کار و امور اجتماعی

نایب رئیس- آقای دکتر مهدوی فرمایشی دارید؟ بفرمائید.

دکتر مهدوی (معاون وزارت کار و امور اجتماعی)- همانطور که خاطر آقایان و خانم هامسوق است کارگران ساختمانی یک وضعی دارند یک کمی متفاوت از سایر کارگران، این عدم تشابه وضع ایجاد میکند که قانون تاهای بتصویب مجلس شورای ملی برسد که با کوشش بیشتری آنها هم بتوانند از بیمه های اجتماعی برخوردار گردند به همین منظور لایحه ای تهیه شده است که برای تصویب تقدیم میشود.

نایب رئیس- لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۰- تقدیم لایحه شورای نظارت بر گسترش شهر تهران بوسیله آقای دکتر بهرون معاون وزارت آبادانی و مسکن

نایب رئیس- آقای دکتر بهرون بفرمائید.

دکتر بهرون (معاون وزارت آبادانی و مسکن)- با اجازه جناب رئیس همانطور که نمایندگان محترم استحضار دارند گسترش بی رویه شهر تهران در حال و آینده موجب مشکلات عدیده ای شده است. علیهذا بمنظور نظارت و هماهنگی در این گسترش بی رویه و جلوگیری از جذب و جلب جمعیت به شهر تهران لایحه نظارت بر گسترش بر شهر تهران تهیه شده که تقدیم میشود و استدعای تصویب آنرا دارد.

نایب رئیس- لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۱- تقدیم لایحه اصلاح بعضی از مواد قانون مجازات مرتکبین قاچاق و الحاق چند ماده و تبصره به قانون مزبور بوسیله آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری

نایب رئیس- آقای هنرمندی بفرمائید.

هنرمندی (معاون وزارت دادگستری)- با کسب اجازه از مقام معظم ریاست لایحه اصلاح بعضی از مواد قانون مجازات مرتکبین قاچاق را تقدیم می کنم. در این لایحه اصلاحاتی شده از جمله هماهنگ کردن مجازات مرتکبین قاچاق بخصوص از نظر جریمه با قانون محکومیت های مالی چون در گذشته این دو با هم اختلاف داشتند طبق آن قانون جزای نقدی برای هر روز در ازای ۵۰ ریال بود که بازداشت می شد و در سایر موارد جزای نقدی ۵۰۰ ریال بود علاوه آن معافیت هایی که در قانون بود در مورد مرتکبین قاچاق اعمال نمیشد این است که لایحه اصلاح شد و برای تصویب تقدیم میشود.

نایب رئیس- لایحه به کمیسیونهای مربوط ارسال میشود.

۱۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به اصلاح بندهای ماده ۲۴ قانون دریائی ایران و ارسال بمجلس سنا

نایب رئیس- گزارش شور دوم اصلاح بندهای ماده ۲۴ قانون دریائی ایران مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۵ خردادماه ۱۳۵۲ با حضور آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۴۵۶۸۶ مورخ ۴/۱۱/۵۶ راجع با اصلاح بند الف ماده ۲۴ قانون دریائی ایران را که گزارش شور اول آن بشماره ۷۲۶ چاپ گردیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح بند الف ماده ۲۴ قانون دریائی ایران

ماده ۱۹ و ۱۰ احده- بندهای ماده ۲۴ قانون دریائی ایران شرح زیر اصلاح میگردد.

ثبت کلیه انتقالات و معاملات و اقاله راجع بعین کشتی های مشمول این قانون همچنین منافع آنها در صورتیکه

مدت آن زائد بر دو سال باشد در داخل کشور اجباری است و منحصر آ وسیله دفاتر اسناد رسمی که برای این کار از طرف سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اجازه مخصوص دارند انجام میشود و در صورتیکه معاملات مزبور در خارج از کشور صورت گیرد انجام معامله طبق مقررات کشور محل وقوع آن باید توسط نزدیکترین نماینده کنسولی ایران بمحل معامله گواهی و مراتب در دفتر کنسولگری نیز منعکس و ظرف ۱۵ روز بسازمان بنادر و کشتیرانی ایران اعلام شود.

مخبر کمیسیون دارائی - امانالله ریگی

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۳۵۲/۳/۱۵ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح بند الف ماده ۲۴ قانون دریائی ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز شنبه ۱۳۵۲/۳/۱۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح بند الف ماده ۲۴ قانون دریائی ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفی نیا (مستوفی)

نایب رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به اصلاح ماده ۳ قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات و ارسال بمجلس سنا

نایب رئیس - گزارش شور دوم اصلاح ماده ۳ قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۴ خردادماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۶۰۶ مورخ ۵۲/۱/۱۹ مربوط باصلاح ماده ۳ قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات را که گزارش شور اول آن بشماره ۷۱۳ چاپ گردیده است با توجه به پیشنهاد رسیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاح تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح ماده ۳ قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات

ماده واحده - عنوان: گارد بنادر و گمرکات، در ماده ۳ قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات به گارد بنادر و گمرک و جهانگردی، تغییر مییابد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضاپیرزاده

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۵ خرداد ماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح ماده ۳ قانون

اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امانالله ریگی

نایب رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۱۴- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی و ارسال بمجلس سنا

نایب رئیس - گزارش شور دوم تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۴ خردادماه ۱۳۵۲ با حضور آقای دکتر میرعلاء معاون وزارت علوم و آموزش عالی لایحه شماره ۵۶۲۶۴ مورخ ۱۳۵۱/۱۲/۱۹ دولت مربوط به تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی و علوم وابسته را که گزارش شور اول آن بشماره ۶۸۳ چاپ گردیده است باتوجه به پیشنهاد های رسیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی

ماده ۱ - بموجب این قانون شورای آموزش پزشکی و تخصصی در وزارت علوم و آموزش عالی تشکیل میگردد.

وظایف شورا بقرار زیر خواهد بود :
۱ - بررسی و تعیین احتیاجات آموزشی رشته های پزشکی و تخصصی .

۲ - ارزشیابی و تعیین محتوای برنامه ها و روشهای کلی آموزش پزشکی و ایجاد هم آهنگی های لازم .

۳ - بررسی و تعیین احتیاجات نیروی انسانی لازم در کشور در رشته های پزشکی علوم وابسته و تخصص های پزشکی .

۴ - تعیین ضوابط جهت تربیت متخصص در دانشکده های پزشکی و بیمارستانهای وابسته بدانها از جهات زیر :

الف - برنامه و روشهای آموزشی .

ب - بررسی و اظهار نظر درباره ضوابط مربوط بصلاحيات آموزشی مؤسسات پزشکی و تصویب صلاحیت آموزشی مذکور و نحوه وابستگی آنها بدانها بر اساس ضوابط مقرر .

ج - تنظیم آئین نامه ها و مقررات اجرایی امتحانات تخصصی .

۵ - بررسی نحوه اجرای ضوابط و برنامه ها .

۶ - همکاری باشورای گسترش و ارزشیابی مدارك تحصیلی خارجی .

۷ - تشکیل هیئت های (کمیته ها) بمنظور بررسی و مطالعه در هر يك از موارد مذکور و طرح آنها در شورا .
تبصره - تعیین رشته های مشمول این قانون با وزارت علوم و آموزش عالی خواهد بود .

ماده ۲ - اعضای شورا بقرار ذیل میباشند :

۱ - وزیر علوم و آموزش عالی یا نماینده تام الاختیار او .

۲ - وزیر بهداشت یا معاون او .

۳ - نماینده نظام پزشکی .

۴ - رؤسای دانشکده های پزشکی کشور .

۵ - یک نفر از استادان هر يك از دانشکده های پزشکی کشور بان انتخاب شورای آن دانشکده .

۶ - دو نفر از بین رؤسای دانشکده های دندان پزشکی - دارو سازی از هر رشته یک نفر بان انتخاب رؤسای دانشکده های مربوط .

۷- پنج نفر از استادان و متخصصان تعیین وزیر علوم و آموزش عالی که مدت عضویت آنان سه سال خواهد بود و تجدید انتخاب آنان بلامانع است.

تبصره - ریاست جلسات با وزیر علوم و آموزش عالی یا نماینده تام‌الاختیار او خواهد بود.

ماده ۳ - شورا لااقل سالی دو بار بدعوت دبیر شورا تشکیل جلسه خواهد داد و جلسات هنگامی رسمیت مییابد که لااقل بیش از نصف اعضای آن حضور داشته باشند و تصمیمات شورا لااقل با دو سوم آراء اعضا حاضر معتبر خواهد بود.

تبصره - وزیر علوم و آموزش عالی میتواند عندالاقضا شورارابه تشکیل جلسات فوق‌العاده دعوت نماید.

ماده ۴ - شورا دارای دبیرخانه ایست که زیر نظر دبیر شورا اداره خواهد شد، دبیر شورا ازین اعضا شورا از طرف وزیر علوم و آموزش عالی انتخاب میگردد. سازمان دبیرخانه به پیشنهاد وزارت علوم و آموزش عالی و تصویب سازمان‌اموراداری و استخدامی کشور خواهد بود و مستخدمین مورد نیاز دبیرخانه از بین مستخدمین وزارت مزبور انتخاب میشوند.

شورای آموزش پزشکی و تخصصی و علوم وابسته میتواند برای انجام هر يك از وظایف خود کمیته‌ای خاص با وظایفی معین و برای مدت لازم تشکیل دهد.

ماده ۵ - شورا میتواند برای انجام وظایف مندرج در این قانون از خدمات اشخاص و کارشناسان و متخصصان استفاده نماید و میزان حق الزحمه یا دستمزد و اجرت آنان توسط وزیر علوم و آموزش عالی با جلب نظر قبلی شورای حقوق و دستمزد براساس آئین‌نامه‌ایکه بتصویب هیئت وزیران میرسد پرداخت نماید.

تبصره - پرداخت حق الزحمه بکادر آموزش دانشگاهها طبق قوانین و مقررات مالی و استخدامی دانشگاه مربوط خواهد بود.

ماده ۶ - وزارت علوم و آموزش عالی مجاز است و جوهی را که بعنوان حق شرکت در امتحانات نهائی یا تخصصی فنون پزشکی از طرف شورای آموزش

پزشکی و تخصصی تعیین میشود وصول و طبق آئین‌نامه‌ای که از طرف وزارت علوم و آموزش عالی تهیه خواهد شد بمصرف پرداخت حق الزحمه تهیه طرح سؤالات و تصحیح اوراق امتحانی و مراقبین و بازرسان امتحانات فوق‌العاده سفر و هزینه مسافرت آنها برساند.

ماده ۷ - کلیه و جوهی که بعنوان حق شرکت در امتحانات موضوع این قانون وصول میشود در حساب مخصوص خزانه نزد بانک مرکزی ایران متمرکز میگردد.

ماده ۸ - برای پرداخت کلیه هزینه‌های مربوط ببرگزاری این امتحانات که از محل درآمد فوق‌الذکر طبق این قانون انجام میشود حساب پرداخت جداگانه‌ای بنام وزارت علوم و آموزش عالی در بانک مرکزی ایران مفتوح میشود و خزانه وجوه لازم برای پرداخت هزینه‌ها را از حساب مربوط طبق تقاضای ذیحساب وزارت علوم و آموزش عالی بحساب پرداخت انتقال میدهد.

ماده ۹ - استفاده از حساب پرداخت موضوع ماده ۸ برای تأدیه هزینه‌های مربوط ببرگزاری امتحانات باامضای وزیر علوم و آموزش عالی و ذیحساب وزارت مزبور یا نمایندگان آنها بعمل میآید.

ماده ۱۰ - تشخیص و تسجیل کلیه هزینه‌ها از درآمد اختصاصی موضوع این قانون بمعهده وزیر علوم و آموزش عالی میباشد.

ماده ۱۱ - حساب درآمدها و هزینه‌های موضوع این قانون باید طبق دستورالعملهای مربوط بحساب درآمد اختصاصی در حسابهای ماهانه وزارت علوم و آموزش عالی منظور و با اسناد و مدارک مربوط بوزارت دارائی ارسال شود.

ماده ۱۲ - بر عایت ماده ۶ قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی شوراهای آموزش دندانپزشکی و داروسازی از طرف وزارت علوم و آموزش عالی تشکیل خواهد شد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضاییزاده

گزارش شوردرم از کمیسیون دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۵ خردادماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بتشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی و علوم وابسته را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان‌الله ریگی

گزارش شور دوم از کمیسیون علوم و آموزش عالی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۱۷ خرداد ماه ۱۳۵۲ با حضور آقای دکتر میرعلاء معاون وزارت علوم و آموزش عالی لایحه مربوط بتشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی و علوم وابسته را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر امیر

حسن زهرائی

نایب رئیس - ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - بنوع این قانون شورای آموزش پزشکی و تخصصی در وزارت علوم و آموزش عالی تشکیل میگردد.

وظایف شورا بقرار زیر خواهد بود:

۱ - بررسی و تعیین احتیاجات آموزشی رشته‌های پزشکی و تخصصی.

۲ - ارزشیابی و تعیین محتوای برنامه‌ها و روشهای کلی آموزش پزشکی و ایجاد هم‌آهنگی‌های لازم.

۳ - بررسی و تعیین احتیاجات نیروی انسانی لازم در کشور در رشته‌های پزشکی علوم وابسته و تخصص‌های پزشکی.

۴ - تعیین ضوابط جهت تربیت متخصص در دانشکده‌های پزشکی و بیمارستانهای وابسته بدانگاهها از جهات زیر:

الف - برنامه و روشهای آموزشی.

ب - بررسی و اظهار نظر درباره ضوابط مربوط بصلاحیت آموزشی مؤسسات پزشکی و تصویب صلاحیت آموزشی مذکور و نحوه وابستگی آنها بدانگاهها بر اساس ضوابط مقرر.

ج - تنظیم آئین‌نامه‌ها و مقررات اجرایی امتحانات تخصصی.

۵ - بررسی نحوه اجرای ضوابط و برنامه‌ها.

۶ - همکاری با شورای گسترش و ارزشیابی مدارک تحصیلی خارجی.

۷ - تشکیل هیئت‌هایی (کمیته‌ها) بمنظور بررسی و مطالعه در هر يك از موارد مذکور و طرح آنها در شورا.

تبصره - تعیین رشته‌های مشمول این قانون با وزارت علوم و آموزش عالی خواهد بود.

نایب رئیس - نسبت بماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده اول خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - اعضای شورا بقرار ذیل میباشند.

۱ - وزیر علوم و آموزش عالی یا نماینده تام‌الاختیار او.

۲ - وزیر بهداشت یا معاون او.

۳ - نماینده نظام پزشکی.

۴ - رؤسای دانشکده‌های پزشکی کشور.

۵ - یک نفر از استادان هر يك از دانشکده‌های پزشکی کشور بانتخاب شورای آن دانشکده.

۶ - دو نفر از بین رؤسای دانشکده‌های دندان پزشکی - داروسازی از هر رشته یک نفر بانتخاب رؤسای دانشکده‌های مربوط.

۷ - پنج نفر از استادان و متخصصان تعیین وزیر علوم و آموزش عالی که مدت عضویت آنان سه سال خواهد بود و تجدید انتخاب آنان بلامانع است.

تبصره - ریاست جلسات با وزیر علوم و آموزش عالی یا نماینده تام‌الاختیار او خواهد بود.

نایب رئیس - نسبت بماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی راجع به حذف بنده ماده ۲ رسیده است که قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید بند ۶ ماده ۲ لایحه تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی حذف شود.

رئیس فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین
دکتر الموتی

نایب رئیس - نسبت به پیشنهاد نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به این پیشنهاد خانها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. حالا بماده دوم با حذف بند ششم رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - شورا اقل سالی دوبار بدعوت دبیر شورا تشکیل جلسه خواهد داد و جلسات هنگامی رسمیت مییابد که لااقل بیش از نصف اعضا آن حضور داشته باشند و تصمیمات شورا لااقل با دوسوم آراء اعضا حاضر معتبر خواهد بود.

تبصره - وزیر علوم و آموزش عالی میتواند عندالاقضا شورا را بشکل جلسات فوق العاده دعوت نماید.

نایب رئیس - نسبت بماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده سوم خواهش میکنم خانها و آقایانی که موافقتند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - شورا دارای دبیرخانه ایست که زیر نظر دبیر شورا اداره خواهد شد، دبیر شورا از بین اعضا

شورا از طرف وزیر علوم و آموزش عالی انتخاب میگردد سازمان دبیرخانه پیشنهاد وزارت علوم و آموزش عالی و تصویب سازمان امور اداری و استخدامی کشور خواهد بود و مستخدمین مورد نیاز دبیرخانه از بین مستخدمین وزارت مزبور انتخاب میشوند.

شورای آموزش پزشکی و تخصصی و علوم وابسته میتواند برای انجام هر یک از وظایف خود کمیته ای خاص با وظایفی معین و برای مدت لازم تشکیل دهد.

نایب رئیس - نسبت بماده ۴ نظری نیست؟ آقای دکتر اسکوئیان بفرمایند.

دکتر اسکوئیان - عرض کنم این قانون قبل از اینکه مورد تصویب نهائی کمیسیون پزشکی قرار بگیرد قانون علوم پزشکی و تخصصی و علوم وابسته بود ولی بعداً با اصلاحاتی که انجام گرفت جمله علوم وابسته حذف شد ولی در ماده ۴ این قانون نوشته شده «شورای آموزش پزشکی و تخصصی و علوم وابسته» پس در اینجا هم باید آن اصلاح رعایت بشود و در این ماده هم اسم قانون گذاشته بشود «شورای آموزش پزشکی و تخصصی».

دکتر میرعلاء (معاون وزارت علوم و آموزش عالی) صحیح است.

نایب رئیس - اصلاح عبارتی است اصلاح میشود در ماده ۴ نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) با حذف این قسمت و اصلاحی که در عبارت بعمل آمد رأی میگیریم بماده چهارم خانها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - شورا میتواند برای انجام وظایف مندرج در این قانون از خدمات اشخاص و کارشناسان و متخصصان استفاده نماید و میزان حق الزحمه یادستمرز و اجرت آنان توسط وزیر علوم و آموزش عالی با جلب نظر قبلی شورای حقوق و دستمزد براساس آئین نامه ای که بتصویب هیئت وزیران میرسد پرداخت نماید.

تبصره - پرداخت حق الزحمه بکادر آموزش دانشگاهها طبق قوانین و مقررات مالی و استخدامی دانشگاه مربوط خواهد بود.

نایب رئیس - نسبت بماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۵ رأی میگیریم خواهش میکنم خانها و آقایانیکه موافقتند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - وزارت علوم و آموزش عالی مجاز است وجوهی را که بعنوان حق شرکت در امتحانات نهائی یا تخصصی فنون پزشکی از طرف شورای آموزش پزشکی و تخصصی تعیین میشود وصول و طبق آئین نامه ای که از طرف وزارت علوم و آموزش عالی تهیه خواهد شد بمصرف پرداخت حق الزحمه تهیه طرح سوالات و تصحیح اوراق امتحانی و مراقبین و بازرسان امتحانات و فوق العاده سفر و هزینه مسافرت آنها برساند.

نایب رئیس - نسبت بماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خواهش میکنم خانها و آقایانیکه موافقتند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - کلیه وجوهی که بعنوان حق شرکت در امتحانات موضوع این قانون وصول میشود در حساب مخصوص خزانه نزد بانک مرکزی ایران متمرکز میگردد.

نایب رئیس - نسبت بماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۷ رأی میگیریم خواهش میکنم خانها و آقایانیکه موافقتند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - برای پرداخت کلیه هزینه های مربوط ب برگزاری این امتحانات که از محل درآمد فوق الذکر طبق این قانون انجام میشود حساب پرداخت جداگانه ای بنام وزارت علوم و آموزش عالی در بانک مرکزی ایران مفتوح میشود و خزانه وجوه لازم برای پرداخت هزینه ها را از حساب مربوط طبق تقاضای ذی حساب وزارت علوم و آموزش عالی بحساب پرداخت انتقال میدهد.

نایب رئیس - نسبت بماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۸ رأی میگیریم خواهش میکنم خانها و آقایانیکه موافقتند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - استفاده از حساب پرداخت موضوع ماده ۸ برای تأدیه هزینه های مربوط ب برگزاری امتحانات با امضای وزیر علوم و آموزش عالی و ذی حساب وزارت مزبور یا نمایندگان آنها بعمل می آید.

نایب رئیس - نسبت بماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۹ رأی میگیریم خواهش میکنم خانها و آقایانیکه موافقتند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - تشخیص و تسجیل کلیه هزینه ها از درآمد اختصاصی موضوع این قانون بعد از وزیر علوم و آموزش عالی میباشد.

نایب رئیس - نسبت بماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۰ رأی میگیریم خواهش میکنم خانها و آقایانیکه موافقتند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۱ - حساب درآمدها و هزینه های موضوع این قانون باید طبق دستورالعملهای مربوط بحساب درآمد اختصاصی در حسابهای ماهانه وزارت علوم و آموزش عالی منظور و با اسناد و مدارک مربوط ب وزارت دارائی ارسال شود.

نایب رئیس - نسبت بماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۱ رأی میگیریم خواهش میکنم خانها و آقایانیکه موافقتند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - با رعایت ماده ۶ قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی شوراهای آموزش دندانپزشکی

و داروسازی از طرف وزارت علوم و آموزش عالی تشکیل خواهد شد.

نایب رئیس - آقای پیرزاده فرمایشی دارید بفرمائید.

پیرزاده (مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری) - در ماده ۱۲ در جمله ای که نوشته شده «شوراهای آموزش دندان پزشکی و داروسازی» در اینجا جمله علوم وابسته پزشکی هم باید اضافه شود و اشتباهاً حذف شده تقاضا دارم این اصلاح بعمل بیاید.

نایب رئیس - جمله علوم وابسته در این ماده باید اضافه بشود و با این اصلاح عبارت که در ماده ۱۲ بعمل آمد رأی می گیریم به این ماده خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب

شد. کلیات آخر لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به مجموع مواد دوازده گانه و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۵- ختم جلسه

نایب رئیس - چون مطلب دیگری در دستور نداریم جلسه را ختم میکنیم. تاریخ تشکیل و دستور جلسه آینده بعداً به اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(ساعت ۱۱ جلسه ختم گردید)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر حسین خطیبی